

SLOVENSKI LIST

Naročnina: Za Ameriko in za celo leto 8 arg. 6.—; za pol leta 3.50; Za druge dežele 2.50 USA-Dolarjev.

PERIODICO DE LA COLECTIVIDAD YUGOESLAVA

Dirección y Administración: Gral. César Díaz 1657, U. T. 59-3667 Bs. Aires

Leto VIII.

BUENOS AIRES, 13. MARCA 1937

St. 10

POSAMEZEN IZVOD: 10 ctvs.

LIST IZHAJA OB SOBOTAH
Rokopisi se ne vračajo

POLITIKA IN IZSELJENIŠTVO

Prejšnji teden smo se morali baš na tem mestu hudovati na one nepopoljšljive elemente v našem izseljeništvu, ki so si postavili za glavni smoter vsega svojega delovanja to, da skušajo, kjerkoli se pojavijo, vsiljevati našim ljudem svoje za vsakega našega človeka v današnjih prilikah nevarne politične nazore in ki, kjerkoli morejo, ovirajo sleherno akcijo, katera ne spada v njihov politični okvir. Pri tem nikoli ne izbirajo sredstev s prevleko tankovestnostjo marveč se najrajši poslužujejo laži, računajo na lahkovernost tega in onega rojaka. Radi svojih destruktivnih nastojanj so ti ljudje za našo naselbino skrajno škodljivi, ker rušijo slovo in ovirajo sodelovanje večje mase pri akcijah, pri katerih bi uspeh bil brž in z lahkoto dosegljiv, ko bi ne bilo teh izseljenskih krtov, ki zadnejo na skrivnem riti, kjerkoli zapazijo, da se polagajo kakšni temelji.

Že mnogokrat smo naglasili, da pravca in plodonosnega sodelovanja v naših naselbinah ne more biti, dokler se bo vlačila v ospredje politika tudi v takšnih stvareh, kjer je prav nič treba ni, kakor je to slučaj na našem izseljenskem gospodarskem in kulturnem polju. Ko bi politike ne vlačili naprej, da nas cepi v nasprotujoče si skupine, bi prav lahko, mirno in koristno sodelovali pri stvareh, ki bi bile vsemu našem izseljeništvu v prid: z razmeroma majhnim naporom bi si lahko postavili svoj društveni dom v Buenos Airesu; ustanovili bi si lahko kreditno zadrugo, ki bi marsikateremu našemu človeku pešila bajtico ali pa ga drugače spravila iz stiske; ustanovili bi si lahko celo vrsto šol, kjer bi se vzgajal naš naraščaj, ki bi za nami prevzel naše organizacije, — da naštejemo le nekatere možnosti ki je bil o njih že govor v naših listih. S politiko pa ne moremo priti nikamor, ker nikoli ne bomo dosegli, da bi v tej stvari vsi enako mislili, da bi bili vsi socialisti, ali komunisti, ali nacionalisti ali klerikalci ali liberalci in kar je še raznih političnih struj, barv in odtenkov.

Tega se gotovo zavedajo tudi oni, ki v našem izseljeništvu politiko uganjajo, in baš zato smo upravičeni sklepati, da svojo politično lajno zato venomer gonijo, ker nočejo, da bi se kaj pametnega in koristnega ustvarilo.

In je res vsega obžalovanja vredno, da tem maloštevilnim hujšakcem verjamejo ter jim nasedajo ljudje, ki spadajo mnogokrat po svoji značajnosti, delavnosti in po žrtvovalnosti med najboljše elemente našega izseljeništvu in ki bi pri konstruktivnem delu v izseljeništvu bili res dragocene moči.

Zato se nam zdi potrebno, da v našem listu podrobneje obdelamo vprašanje "politika in izseljeništvu". Obdelali ga bomo z vso iskrenostjo in z neprikritim namenom, da odpremo oči onim rojakom, ki so doslej preradi verjeji lažem in sledili vsakemu hujškanju ter zato nezauzumno gledali na vsako akcijo, če ni izhajala iz krogov naših izseljenskih politikantov.

Obrazložili bomo stališče Sloven-

Devet mesecev bratomornega klanja

POLOŽAJ NA RAZNIH BOJIŠČIH V ŠPANJI — NIČ NI MOGOČE PREROKOVATI, KOLIKO ČASA BO TRAJALA DRŽAVLJANSKA VOJNA — V GUADALAJARI SE BIJEJO REDNI ODDELKI ITALIJANSKE VOJSKE — DANES SE ZAČNE NADZIRANJE ŠPANSKIH OBAL

Dsvet mesecev že traja strašno klanje v španski deželi. Koliko gorja je že prestalo špansko prebivalstvo in koliko gorja ga po vsej priliki še čaka! Tragične bilance, ki seveda ne morejo biti v vsem točne, a dajejo vendarle približno sliko onega, kar se na Iberskem polotoku dogaja, prinašajo listi vsega sveta: v sto in stotisoče gre število mrtvih in v milijarde gre povzročena materialna škoda. Kako strašno nesrečo so nakopali uporni generali španskemu narodu, glede katerega so zatrjevali, da ga hočejo rešiti! „Danes je položaj tak, da ima polovico dežele v rokah valencijska vlada, drugo polovico pa kontrolirajo revolucionarji. Vsak izmed obeh taborov ukazuje nad približno desetimi milijoni prebivalcev, sile so precej uravnovešene in zato ni mogoče prav nič predvidevati, kdaj bo španske državljanske vojne konec. Toliko republikanci kolikor revolucionarji se sedaj le še z večjo vneto pripravljajo na nadaljnji boj, ker se zima nagiba h koncu in bodo eni in drugi skušali nagniti vojno srečo na svojo stran tekomi spomladi in poletja, ko je letni čas za vojne operacije bolj ugoden.

Poročila, ki prihajajo z bojišč, si stalno nasprotujejo in si človek more zato ustvariti le približno sliko o resnični situaciji na bojiščih. Madrid se še vedno krepko drži. General Miaja je skušal pretrgati pri Talaveri de la Reina zvezo med Toledom in revolucionarno vojsko, ki operira južno od Madrida, in mu je to deloma tudi upelo. Glavni boji pa se bijejo ob rekah Manzanares in Jarama, kjer naskakujejo oziroma odbijajo napade zdaj ti zdaj oni. Zadnje dni so sprožili revolucionarji večjo ofenzivo v pokrajini Guadalajara, kjer so nekoliko napredovali, a so kmalu naleteli na trden odpor ljudske vojske. V bojih, ki so se tam vršili, so republikanci zajeli tudi večje število italijanskih oficirjev in vojakov, ki pripadajo redni italijanski vojski in ki so izpovedali, da se skupno z revolucionarji bijeta proti vladnim četam dve italijanski diviziji pod poveljstvom generala Zoppija. S prodiranjem v Guadalajari skušajo uporniki odrezati Madrid od Barcelone. Če bi jim uspelo to in bi se jim tudi posrečilo prepričati vsako zvezo glavnega mesta z Valencijo, bi prišel

skega lista brez slehernih zavijan, da bo mogel vsak, ki zna z lastnimi možgani misliti, jasno videti da nimamo nikakega namena zastopati v izseljeništvu kakšne nacionalistične, klerikalne ali ne vemo še kakšne tendence — kakor trde naši politiki — marveč, da z vso odločnostjo odklanjamo vsak poskus političnega cepjenja in opredeljevanja v našem izseljeništvu, pa naj prihaja od koderkoli, ker smo globoko uverjeni da je vsako takšno cepjenje ne samo brezkoristno, marveč in predvsem za vso našo skupnost skrajno škodljivo.

Madrid v zelo težak položaj. Z njegovim padcem, ki ga v revolucionarnih krogih tako pogostokrat napovedujejo za najbližjo bodočnost, bi se pa položaj v mnogem ne izpremenil. Tuji časniki, ki se mude v Španiji in ki poznajo razpoloženje v obeh taberih, zagotavljajo, da vojne ne bo konec, dokler ne bo eden izmed nasprotnikov popolnoma strit in uničen. In ker sta oba tabora približno enako močna, bo to še dolgo trajalo.

Za vladni tabor vsekakor ugoden pa je položaj v kantabriškem primorju, kjer se gre za to, kdo bo obdržal v rokah bogate rudnike ter velike tvornice orožja. Vladne čete so vdrle v Oviedo, se utaborile v nekaterih okrajih ter oblegajo vojaško posadko pod vodstvom Arande, kateri ima s seboj 5.000 mož. Precej močne oddelke Galicijancev, ki so z uporniki, je vladna vojska ustavila, ko so hoteli obleganec v Oviedo na pomoč.

Čudno se človeku zdi, da iz Ka-

talonije ni več nobenih vesti o kakšni večji akciji v prid valencijski vladi. Pripravljali so sprva, vsaj kolikor je bilo mogoče razumeti iz časopisnih poročil, veliko vojsko, ki naj bi krenila Madridu na pomoč, pozneje pa je vse nekam utihnilo, začelo pa so se širiti vesti, da so med Valencijo in Barcelona nastala nespornajmjenja, ki se le s težavo izravnavajo.

Na jugu so se prilike po zavzetju Malage precej umirile.

Danes se začne izvajati mednarodna kontrola nad španskimi obalami, katera naj prepreči sleherno vmešavanje tujih vlasti v špansko državljansko vojno. Portugalska vlada je dovolila, da se v Lizboni in v Maderi preiščejo vse trgovinske ladje, ki bodo iz Portugalske krenile proti Španiji, in pristala je tudi na to, da posebna komisija organizira na špansko-portugalski meji nadzorstvo, ki naj onemogoči sleherno tihotapljenje ljudi in vojnega materiala v Španijo.

Demokracija se krepi

Zadnji dogodki v politični delavnosti demokratičnih vlad v Evropi in Severni Ameriki kažejo, da so njih narodi ubrali ravno in pravo pot do miru v Evropi in na svetu. V zadnji številki Slovenskega lista smo na tem mestu očiteli nekatere imed teh dogodkov, med katerimi je pač najvažnejši angleški načrt oborožitve britanskega imperija v obrambi lastne varnosti in v utrditev miru v Evropi. Dogodki pravkar minulega tedna pa pričajo, da je to bil le začetek v strnjeni vrsti obrambnih podjetij, ki jih demokratične vladavine, brez dvoma dogovorjene med seboj, nameravajo izvršiti, da za v dno končajo nespodobno igro z društvom narodov in da zopet zagotove veljavo načelom pravičnosti in prava nad samovoljo in brezobzirno nacionalistično sebičnostjo.

Francija sledi Angliji

Komaj je bilo petletno veliko oboroževalno angleško posojilo zagotovljeno, je z enakim načrtom stopila pred svoj parlament in senat tudi francoska vlada. Vladni predlog ima namen, da se razpiše posojilo, ne tako veliko kakor angleško, ki Franciji tudi ni potrebno, a vendar še vedno zelo veliko, ki naj se porabi izključno za nadaljnjo vojaško okrepitev republike.

Ko so se slišali prvi glasovi o tem načrtu francoske vlade, se je diktatorsko časopisje tolažilo z upanjem, da niti finančno stanje republike, niti ostra razdvojenost obeh velikih francoskih političnih skupin ne bo dovolila, da bi se načrt izvršil, zakaj znano je, da je francoska vlada imela zadnji čas gospodarske težave, in vsakomur je bilo jasno, da bi parlamentarna in senatna odobritev posojila pomenila znatno okrepitev Blumove levičarske vlade na zunaj in na znotraj. Toda ono upanje je bilo prazno. Z naglico, ki je običaj-

na le v najresnejših trenutkih državnega življenja, je francoski senat 10. t.m. sprejel glavni predlog o najetju obrambnega posojila v znesku 10 milijard in pol frankov. Isti dan je zbornica nanovo sklepała o predloženem zakonu. Razen naglice, s katero se je zaggu ter ga odobrila in nato je predsednik republike, zopet istega dne zakon podpisal in dal takoj objaviti v službenem listu, s čimer je postal izvršen.

Razen naglice, s katero se je zadeva reševala, je značilno zlasti dvojje v usodi tega predloga. Senat je sprejel zakon 258 glasovi proti enem in poslanska zbornica s 474 proti 39 kar pomeni, da dejanski ni bilo opozicije proti njemu. Levice in desnica sta se vkljub vsem globokim medsebojnim nasprotjem združili v obrambi dežele in sta hkrati pokazali, da je vsa Francija, čeprav z lastnimi gospodarskimi žrtvami, pripravljena braniti mir in pravo v Evropi. Dalje je značilno, da je razpisano posojilo, kateremu je takoj pritekel na pomoč tudi angleški in severnoameriški kapital, bilo v 24 urah razgrabljeno. Že naslednji dan je bila celotna vsota obrambnega posojila podpisana.

Z angleškim oborožitvenim posojilom se je dvignil ne le ugled britanskega imperija, marveč se je okrenila tudi veljava društva narodov, v čigar mirotvorno službo je Anglija postavila svojo oboroženo silo. Danes je veljava Društva narodov večja, ker mu je pritekla tudi Francija na pomoč in ker ga je na svoj način zadnji čas podprla tudi Severna Amerika, čeprav ni včlanjena v njem.

Ameriški opomin

Predsednik Združenih držav Severne Amerike se je že v svoji prvi predsedniški dobi ukvarjal z načrtom, da zagotovi ameriško nev-

RAZNE VESTI

Avstrijski monarhisti so zborovali na Dunaju ter zahtevali, naj bi se takoj spet vzpostavila monarhija. Razni govorniki so ostro napadali "rdeči in rujavi boljševizem", torej toliko Mosko koliko Berlin. Na zborovanje so se vstullili tudi nekateri nacijevel, ki so med zborovalce vglj en kaj smrdljivih bomb baš ko je bilo navdušenje največje. Poročila pravijo, da so ljudje začeli bežati z zborovališča in le "višje glave" so strumno vzdržale na svojem mestu vkljub strahovitemu smradu, ki se je razbežal šele ko so mu na stežaj odprli vsa vrata in okna.

Briand so postavili spomenik v Parizu, da se mu oddolžijo za velike zasluge, ki si jih je stekel za Francijo in za svetovni mir.

Monarhistično zaroto je baže odkrila policija v Madridu. Zarotniki so bili zelo nespametni, ker so vodili poseben zapisnik članov, ki je prišel oblasti v roke. Polovili so mnogo ljudi in jih bodo v kratkem strogo sodili.

Argentinsko poslanstvo pri španski vladi se je z vsem preselli iz Madrida v Valencio. Če bi se kdo zanimal za naslov, evo ga: Cirilo Amores 52.

Egipt bi rad vstopil v Družbo narodov; tako je sporočila vlada iz Kaira v Zenevo, odkoder so odgovorili, da bodo o tem vprašanju razpravljali na prihodnem zasedanju društva, ki se bo vršilo meseca maja.

Še vedno prihajajo v svetovni tisk vesti o strahovitem klanju, katero so izvršili miličniki v Addis Abebi takoj po atentatu na podkralja Grazianija. Poročila pravijo, da so fašistične tolpe neusmiljeno poklale vsakega Abesinca, ki jim je prišel v roke. Pred divjaki se je kakšnih 160 "barbarskih" Abesincev zateklo v severnoameriško poslanstvo, katero pa so morali na intervencijo italijanskih oblasti kmalu rapustiti terse predati v roke svojih krvnikov. Da so se v Addis Abebi dogodile strahovite grozovitosti je potrdil tudi zastopnik angleške vlade v parlamentu; pripomnil je, da angleška vlada to obžaluje.

Primeru da se vname vojska v Evropi ali kje drugod. Za kar je bil tedaj še preslaboten, je imel izvršiti po svoji ponovni izvolitvi. Pretekli teden je severnoameriški senat sprejel zakon o nevtralnosti, ki je odločilen prav tako za usodo Združenih držav samih kakor za usodo vojne in miru v Evropi.

Po tem zakonu so ustvarjeni predpogoji, da se zabrani možnost, da slučajna vojna v Evropi potegne tudi Ameriko v svoj vrtimec. A še mnogo več. Z njim Amerika zabranjuje Amerikancem v primeru oboroženega spopada kjerkoli na svetu vsako prodajo orožja in vojnega blaga vojskujočim se državam, s čimer je sleherna dolgotrajna vojska kjerkoli na svetu onemogočena. Zadnja velika vojna je dokazala, da nobena država nima ne dovolj surovin ne dovolj produkcijske kapacitete za izdelavo vojnih potrebščin, če se vojna raztegne na dolgo dobo.

S tem je Severna Amerika dala Evropi zelo resen opomin, ki ga bodo tisti, ki se igrajo z življenjem narodov, radi ali meradi morali slišati. Tri največje demokracije ter gospodarski in vojaški najmočnejše države so tako z energijnimi ukrepi svojih vlad v zadnjih dveh tednih za bližnjo bodočnost dejanski pregnale vojno nevarnost.

Vesti iz organizacij

POROČILO 8. OBČNEGA ZBORA SLOVENSKEGA PROSVETNEGA DRUŠTVA I.

Kot je bilo javljeno se je vršil v nedeljo 7. t. m. 8. redni občni zbor SPD. I.

Ob navzočnosti skoro vsega v društvu udeležujočega se članstva je predsednik pozdravil navzoče v kratkih in jedrnatih besedah, ter opomnil, da anaj se v bodoče ne samo odbor temveč tudi vse ostalo članstvo z veseljem in ljubeznijo opravi dela, kajti le na ta način bomo kulturno in gospodarsko napredovali. Sledilo je dolgo in zelo zanimivo poročilo tajništva, ki ga žal radi pomanjkanja prostora ni mogoče v celoti objaviti. Iz istega sledi, da je letošnje leto odbor zelo živahno deloval. Imel je 29 rednih in 3 izvanredne seje, poleg tega je šestkrat odposlal delegate na seje za prireditve v prid fašističnih žrtev, štirikrat za v proslavo ujedinjenja in trikrat za šolo. Vršili so se tudi štiri članski sestanki. Društvo je priredilo pet večjih prireditev, ki so žele razmeroma zadovoljiv uspeh, bodisi moralno kakor tudi materialno; tri domače zabave, eno proslavo v spomin bazo-viškim žrtvam, en skupen piknik z društvom Tabor in sodelovanje prireditvi v proslavo ujedinjenja skupno s 15 drugimi jugoslovanskimi društvi; kjer je naš mešan zbor edini iz med vseh nastopil samostojno ter nas tako častno predstavil ostalim jugoslovanskim organizacijam.

Glavni in najvažnejši korak se je pa napravil z združitvijo obeh naših listov.

S tem je naše društvo kot lastnik S. Tednika dokazalo, da mu je res vedno in edini cilj skupnost in pripravi smo, da bodo od tega samo blagodejne posledice v celi naši koloniji.

Društvo je z letošnjim letom začelo orati novo kulturno izseljensko ledino s tem, da je izdalo prvi slovenski izseljenski koledar za Južno Ameriko, ki obsega 160 strani. V njem je tudi opisano vse naše izseljensko društveno delovanje v J. Ameriki. Poleg tega prinaša obilo zanimivih člankov, nasvetov in nebroj slik naših mest, trgov in vasi iz obeh strani meje našega slovenskega ozemlja.

Sledilo je poročilo blagajnika iz katerega se je izkazalo, da se je navzlic velikanskim stroškom in razmeroma majhnimi dohodki, imelo še vedno prebitke, za kar gre v prvi vrsti vsa čast blagajniku samemu, ker je bil tako zelo požrtvovalca. Knjižničar je poročal, da se je prečitalo 380 knjig proti plačilu in nad 80 brezplačno, ki se jih je posodilo brezposelnim in bolnim rojakom. Kupilo se je za 30 pesov novih knjig tako, da imamo sedaj po seznamu 655 knjig in nekako 100 španskih, srbskih in hrvaških. Knjižnica je v najlepšem redu za kar gre vsa čast požrtvovalnemu knjižničarju Kovaču, ker s tako ljubeznijo skrbi zanjo.

Nato so poročali ostali načelniki odsekov. Revizorji so našli račune v najlepšem redu in blagajnika pohvalili. Nato se je prešlo na volitev novega odbora. Volilo se je z dviganjem rok in so bili izvoljeni sledeči člani:

Predsednik ponovno Franc Trebše, podpredsednik Albin Rogelja, tajnik Mirko Peljhan, podtajnik Stanko Lisjak, zapisnikar Rado Ličen, blagajnik Stanko Stantič, blagajničarka Olga Mavrič, gospodar Josip Zlobec, knjižničar Franc Kovač, nač. dram. odsoka Stane Rijavec, načelnica žen. od. Jelka Špacapan, nač. pev. od. Polde Škrbec, nač. vesel. ods. Josip Pezdire ter Janko Koron in Franc Cigoj, Revizorji Rudolf Klarič, Josip Kavčič in Edvard Metlikovec, odborniki Josip Škabar, Jan Kacin in Josip Lojk, namestniki Mirko Metlikovec in Jakob Turk.

Prešlo se je na slučajnosti, ter se je začelo živahno debatirati o nadaljnjih smernicah in delovanju društva. Soglasno se je sklenilo, da se bomo vsi brez izjeme potrudili kolikor bo v naših močeh za kulturni in gospodarski napredek društva.

Zato pa dragi sočlani in članice ne ostanite samo pri obljubi temveč skušajte tudi v resnici obljube izpolniti in iti novemu odboru v vseh ozirih na roko. Naj ne bo med nami nobenega, ki bo prihajal na dan z igovori: "saj nisem v odboru" itd. Vedite da odbor brez Vas ni nič in pri najboljši volji ne more vedno vse prav in vsem prav po volji ustreči ako mu ne boste stali ob strani, bodisi z dobrim nasvetom kot tudi z delom.

Vse ostale rojake in rojakinje pa ponovno vlijudno vabimo, da naj se

Paternalnim staršem

Slovenski starši na Paternalu, ki bi radi videli, da bi se njih otroci učili tudi našega jezika ter še mnogo drugih lepih in koristnih reči, naj se javijo v uredništvu Slovenskega lista oziroma v SPD. ali pa v Taboru.

VINSKA TRGATEV

Slovensko prosvetno društvo priredi jutri dne 14. marca popoldne večjo družinsko zabavo z bogato vinsko trgovatvijo.

Trgatev se bo vršila v društvenih prostorih v ul. Gral. Cesar Diaz 1657, to je tri kvadre od Av. San Martin po Dto. Alvarez proti Gaoni.

Društveni bufet bo založen s svežim pivom in drugo pijačo, za prigrizek pa se bodo dobile dunajske in kranjske klobase.

Določeno je tudi lepo darilo za tistega, ki se bo največkrat pregrešil in ga bodo biriči zasačili pri kraju grozdja.

Sviral bo slovenski orkester.

Vabljeni ste vsi rojaki in rojakinje.

Odbor.

Tradicionalna trgatev

Grozdje je dozorelo in zato so se tudi društva spomnila na naše tradicionalne trgovatve. Nocoj, od 8.30 zvečer dalje bo ena v Taboru (Paz Soldan 4924), jutri, v nedeljo, popoldne pa druga trgovatva v SPD. I. Tabor je izuril biriče in jim preskrbel očala, da bodo skrbno pazili in dobri videli vsakega tatiča; sodnik si gladi dolgo brado, da bo dostojno izgledal; v špekamri so se naselili debeli pajki in nevarne miške, ki bodo hud strah za vse one grešnike, ki se ne bodo marali pokoriti pravičnim sodnikovim sklepom, pa še marsikaj drugega je že pripravljeno, da ne govorimo o latniku, ki bo bogato naložen z izkušnjami. Sviral bo društveni orkester in bufet bo skrbel za lačne in žejne.

vpišejo v našo društvo. Članarina, ki se jo plača je tako nizka, da jo vsak brez dvoma lahko utрпи. V zameno ima nedeljo za nedeljo na razpolago zdrave in najcenejše zabave v primeri z vsemi ostalimi. Razen tega se vsem nudi prilika, udeleževanja na kulturnem polju.

Opustimo tukajšnje argentinske zabave, ki so, predvsem drage, nevarne zdravju in polne razočaranja ter oklenimo se naših organizacij, ako hočemo kdaj kaj doseči.

Tajnik Mirko Peljhan.

Krojačnica

MOZETIČ

Nudi cenj. rojakom veliko izbero vsakovrstnega blaga za poletne obleke, kakor tudi perila in vseh drugih moških potrebščin.

SLAMNIKI

so na prodaj po cenah kakor jih ne dobite nikjer.

Prepričajte se!

Sebastian Mozetič

BUENOS AIRES
5019 - OSORIO - 5025
(PATERNAL)

Glasovi iz naselbine

Proč s hujskači!

Takšna presneta jeza me je popadla, ko sem v zadnji številki našega lista (katero sem sicer dobila z veliko zamudo) čitala, da se najdejo med nami hudobneži, ki rovarijo celo proti naši šoli, da sem sklenila vzeti pero v roke ter Vam poslati nekoliko vrstic, čeprav nimam časa preveč na razpolago, kajti družina je precejšnija in dela nikoli ne zmanjka.

Sem slovenska mati in kot taka bočem da govore moji otroci tudi moj jezik. A verjemite mi, da imam mnogo truda in jeze, ko se mučim z njimi, da mi odgovarjajo v istem jeziku, v katerem jim jaz govorim. Tudi v drugih družinah sem že nešteto opazila, da gre naši slovenski deci vse bolj na kasteljansčino, kar je pač tudi razumljivo, ker je španščina za otroška usta gotovo lažja in ker vsak nov pojem dobe iz ust argentinskega učitelja oziroma učiteljice; glavni vzrok da jo naši otroci rajši na kasteljansčino obrnejo je pa ta, da nimajo družbe drugih slovenskih otrok, s katerimi bi se — pod nadzorstvom vzgojiteljev — razgovarjali v jeziku svojih staršev. Manjka jim pač slovenska šola. Koliko muke bi bilo vsem slovenskim materam — vsaj tistim pametnim slovenskim materam ki jim ni treba razlagati, zakaj je potrebno, da govore otroci jezik svojih staršev — prihranjene ko bi imeli tako šolo, v katero bi naši otroci redno zahajali. In koliko časa bi tudi prihranile, če je res, kar sem čitala da bi otroci v slovenskih tečajih opravljali tudi svoje naloge za kasteljansko šolo. Imam dva paglavčka ki hodita v "colegio"; vsak popoldan imam z njima vsaj dve uri opravka, ko ju moram nadzirati, kako pišeta naloge ter, jima pomagati — seveda, kolikor pač morem.

Za vse slovenske matere bi bila taka slovenska šola, kakor se ustanavlja, velika razbremenitev in res prava sreča tudi zato, ker bi vedelo da se njihovi otroci v rokah zanesljivih vzgojiteljev ali vzgojiteljic. No — pa se najdejo taki, ki proti šoli rovarijo in ljudi hujskajo, da je to "fašistična akcija"! Koga bi takšna stvar ne ugrela? Fašistična akcija naj bi bila, če naj se

naši otroci uče našega jezika? Po fašistovski delajo tisti, ki se proti naši šoli bore, saj delajo roko v roki z onimi, ki naš jezik na Primorskem preganjajo in zatirajo; eni in drugi delajo na to, da bi naši potomci našega jezika ne znali.

To naj bi uvideli vsi slovenski starši ter naj bi se odločno postavili kjerkoli nalete na kakšnega izmed onih nesrečnih in zaslepljenih hujskačev, ki niso vredni, da jih je poštena slovenska mati rodila!

Buenosaireska Slovenka,

Kaj pa z našimi gospodarskimi organizacijami?

Že nekajkrat je bilo v našem izseljenskem tisku govora o tem, da bi se morali gospodarsko organizirati, ker bi od tega imeli korist posamezniki in skupnost. Nekaj iniciativ je tudi že bilo, a vse je ostalo — vsaj kakor izgleda — le pri načrtih. Morda bi ne bilo slabo, ko bi se počasi spet začeli gibati na tem polju, ker so razmere gotovo sedaj ugodnejše za vsako tako pobudo, nego so bile pred leti in pred meseci. Naša dva izseljenska lista sta se združila v eno samo glasilo, kar je gotovo velikega pomena za vsako skupno akcijo v izseljeništvu. Je pa še nekaj drugega, česar ne smemo prespati: gospodarski položaj se je začel očitno boljšati in v listih beremo, kako ta in oni razlaga, da je kriza minula in da smo spet na pragu nove dobe človeka dostojnej, šega življenja nego je bilo ono zadnjih let, ko nas je tudi Slovence hudo tepla brezposelnost. Če gospodarski izvedenci ne lažejo — oziroma če se ne varajo — ter se bodo prilike še dalje boljšale, bi čas res bil ugoden za to, da začnemo misliti tudi na doslej skoro popolnoma zanemarjeno vprašanje gospodarskega organiziranja naše izseljenske skupnosti. — S. T.

"Slovenski list"
v vsako izseljensko hišo

RESTAVRANT — PARILLA

IN PIVO ZA DRUŽINE (FAMILIAR)

FIORDELLI

Pripravno za bankete — Poseben pokrit prostor na dvorišču.

Odrpito čez dan in ponoči

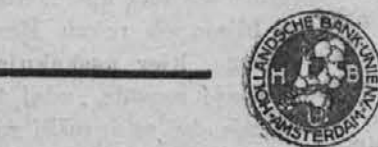
Av. San Martin 2688 — U. T. 59 - 1656

MODERNO ZDRAVILIŠČE V VSAKEM SLUČAJU

Ko čutite, da Vam zdravje ni v redu. Naši hoste v tem zdravilišču specializirane zdravnike in najmoderneje zdravniške naprave. Upravitelj naš rojak dr. K. VELJANOVIČ sprejemamo bolnike v popolno oskrbo in sicer po jako zmernih cenah.

... Izvršujemo tudi operacije ... Poseben oddelek za vse ženske bolezni in kozmetiko.

TALCAHUANO 1060 Buenos Aires Ordinarja vsak dan od 5. do 8. ure

ZA VELIKO NOČ

ne pošiljajte samo voščila

ampak tudi

DENARNO NAKAZILO

potom

SLOVENSKEGA ODDELKA

BANCO HOLANDÉS UNIDO

Sucursal Buenos Aires

CANGALLO No. 360

katero bo omogočilo Vašim dragim resnično

VELIKO NOČ

IZVANREDNO DOBRO POGOJI ZA TE PRAZNIKE

Argentinske vesti

Izvoz se je močno povečal

Izvoz iz Argentine je bil v zadnjih dveh mesecih izredno močan. Prav te dni je bila objavljena uradna statistika, da se je izvoz v januarju in februarju tek. leta podvojil v primeri z izvozom v prvih dveh mesecih leta 1936. Lani so eksporterji vkreali 2.321.000 ton blaga, katerega vrednost je znašala 274 milijonov 276.000 pesov, letos pa je šlo iz republike 4.634.000 ton blaga, vrednega 555.277.000 pesov. V tej statistiki ni vsebovan promet z zlatom.

Izvoz se je povečal predvsem radi prodaje ogromnih količin pšenice, koruze, lanu, ovsa ter drugih žit. Izvoz pšenice in koruze je prekosil v teh dveh mesecih vse dosežanje rekorde.

Ker je gospodarski položaj Argentine odvisen od izvažanja njenih poljedelskih proizvodov in ker so se cene tih proizvodov v zadnjem času močno popravile, obstoja upravičeno upanje, da se bo boljšanje gospodarskih prilik dežele, ki se opaža v vseh panogah argentinskega gospodarstva, še stopnjevalo.

VOLITVE V DVEH POKRAJINAH

Preteklo nedeljo so se vršile volitve v pokrajinih Catamarca in Tucuman. Potekle so mirno v obeh, dasi so se volitve v Catamarki razlikovale od onih v Tucumanu kakor noč in dan. V tucumanski pokrajini so bile volitve res svobodne in udeležile so se jih vse tamošnje stranke. Radikali, ki se tam dele v dve struji, so zmagali v 6 okrajih, "concordancia" pa v enem samem.

V povsem drugačnih prilikah so se izvršile volitve v Catamarki, kjer je bila že v predvolilni dobi svoboda tako okrnjena, da so se morale opozicijske stranke odločiti za abstinenco. Volili so samo konzervativci, katerim se seveda ni bilo treba prav nič potiti za "zmago".

ARGENTINSKA PROPAGANDA V TUJINI

Znano je, da je argentinska zvezna vlada ustanovila poseben urad, katerega naloga bo seznanjati svet z argentinsko kulturo, z njenimi socialnimi prilikami, z njenim gospodarstvom, z naravnimi krasotami

itd. Vlada je sedaj sklenila povečati delokrog tega urada ter je pozvala tudi pokrajine, naj bi po svojih najboljših močeh prispevale, da bo argentinska propaganda v inozemstvu zares uspešna.

S tem je Argentina sledila zgledu drugih velikih dežel, ki so v zadnjem času začele posvečati veliko pažnjo svoji propagandi v tujini, ker so v celoti zavedajo njene važnosti. In takšna propaganda je za Argentino še bolj potrebna, saj poznajo deželo v tujini prav malo in Argentine niti protestirati ne sme, če ga v inozemstvu izprašujejo, ali letajo indijanci še zmerom nagi po buenosaireskih ulicah, ter poizvedujejo, kje je svojo "gauchovsko" nošo zamenjal z evropsko obleko...

ČETRT MILIJONA ŠOLARJEV

Letos se je v osnovne šole v Buenos Airesu vpisalo 255.451 šolarjev, in sicer 132.056 dečkov ter 123.395 deklic.

VOLITVE V POKRAJINI BUENOS AIRES ODGOĐENE

Dne 28. t. m. so se imele vršiti v buenosaireski pokrajini volitve za delno obnovev pokrajinske poslanske zbornice. Kakor sedaj izgleda, bo vlada volitve odgodila za nedoločen čas, ker je volilni odbor ugotovil, da so volilni imeniki baje v takem neredu, da se volitve nikakor ne morejo vršiti v po zakonu predpisanem roku. Opozicija razlaga to odgoditev na drugačen način; eni zatrjujejo, da se sedanjim oblastnikom pokrajine zdi, da "teren" za volitve še ni tako pripravljen, da bi bila zmaga vladne stranke že v naprej zagotovljena, pa potrebujejo radi tega še nekoliko tednov, da volitve primerno "organizirajo", kakor so jih na primer lani v marcu; drugi trde celo, da namerava guv. Fresco izvršiti volitve tik pred bodočimi predsedniškimi volitvami ter vplivati z njih izidom na splošne volitve v republiki.

VEČ SVETLOBE

Mestna intendenca je začela posvečati večjo pažnjo razsvetljavi

ulic in avenid, ki je bila v mnogih mestnih okrajih, in celo v središču samem, kjer je tudi v nočnih urah promet velik, zelo pomanjkljiva. Okrog 400 kvader raznih avenid in ulic je že dobilo boljšo razsvetljavo in prizadevanja mestne uprave v tem pogledu se bodo še nadaljevala.

AVENIDA 9 DE JULIO

Tako se bo imenovala nova velika avenida, ki bo rezala mesto v smeri od severa proti jugu in bo tekla med ulicama Carlos Pellegrini in Cerrito ter med Bernardom de Irigoyenom in Limo. Široka bo torej približno eno kvadro ter bo velikega pomena za vedno naraščajoči promet buenosaireskega vele mesta. Intendencia je že zahtevala od sodnika razlastitev vseh hiš in zemljišč med ulicami Carlos Pellegrini in Cerrito ter med Tucumanom in Bm. Mitre, kjer bodo v kratkem začeli s podijanjem zgradb. Sodnik je stanovalcem dal 20 dni časa da izpraznijo hiše, intendencia pa je postavila sodniku na razpolago 17 milijonov pesov za odškodnino razlastenim posestnikom.

DOBIČEK CENTRALNE BANKE

Bilanca Centralne banke izkazuje za preteklo poslovno dobo 6.000.173 pesov čistega dobička, od katerega dobi vlada 41,8 od sto. Iz poročila upravnega sveta je razvidno, da se je splošni bančni položaj v Argentini izboljšal ter je, kar se likvidnosti tiče, popolnoma zadovoljiv.

Svojo bilanco je zaključila tudi poštna hranilnica, ki lepo napreduje v svojih poslih. Dobiček njene zadnje poslovne dobe znaša 1.012.316 pesov.

NOVA PALAČA FINANČNEGA MINISTRSTVA

V kratkem bodo začeli graditi novo palačo, v katero se bo preselilo finančno ministrstvo. Poslopje bodo zgradili na Paseo Colón med ulicama Victoria in Balcarce ter bo stalo svojih 5 in pol milijonov pesov.

NEURJE V ROSARIU

V torek zvečer je divjal v Rosariu silen vihar, ki je več hišam odnesel strehe ter povzročil po mestu precej škode. Zahteval je tudi človeške žrtve: štiri osebe so bile namreč ubite in mnogo ranjenih je moralo iskati zdravniško pomoč.

MOST ČEZ RIO DE LA PLATA

Črez reko Río de la Plata bodo začeli pri Magdalení graditi most, ki bo dolg 206 metrov.

NOV ZASTOPNIK FINSKE V BUENOS AIRESU

Dosedanji finski polnomčeni minister Eino Wafikangas bo konec tega meseca odpotoval v Río de Janeiro, kjer bo prevzel vodstvo tamošnjega finskega poslaništva. Na njegovo mesto v Buenos Airesu pride Niilo Gideon Oramoa.

STRAŠNA NESREČA PRI ADROGUEJU

ni vlak vozil med postajama Clayn vilak vozil med postajama Claypole in Villa Calzada pri km 33, je v istem trenutku hotel črez progoto tudi avto, ki ga je vodil 39letni Sixto Montanares in v katerem so bili še štiri moški od 18 do 46 let. Vsi so bili vinjeni in niso zapazili vlaka, ki se je bližal. Tako se je zgodilo, da je na progi lokomotiva zadela v avto, ga razdejala ter vlekla s seboj še precejšnjo razdaljo, obenem pa je bil stroj zgrabil tudi trupla nesrečnih potnikov ter jih tako razmesaril, da so morali posamezne dele telesa iskati po progi ter jih spravljati v vrečo. Nesreča bi bila mogla postat še hujša, ker so tudi lokomotiva in nekateri vagoni skočili s tira.

NEVARNA RAZVADA

Mnogi kadileci so vdani razvadi, da v postelji kade, preden zaspijo. Ta razvada je nevarna, ker se prav lahko takemu človeku tako zgodi, kakor se je v nedeljo zjutraj zgodilo Angelu Barzariju. Mož je v soboto popival pozno v noč. Ko se je vrnil domov, je legel v posteljo, a si je še prižgal cigaro, da bi jo pokadil, preden zaspi. Utrujenost in vino, katerega se je bil nalezal, sta povzročila, da je zadržal s cigaro v ustih. Postelja je začela goreti in nesrečni človek je zadobil tako hude opekline, da je zjutraj izdihnil.

BANCO GERMANICO

DE LA AMERICA DEL SUR

L. N. ALEM 150

BUENOS AIRES

Res, da je

VELIKA NOČ PRED PRAGOM

— toda še zmerom imate čas spomniti se svojih dragih v domačem kraju ter jim s primerno denarno pošiljko omogočiti, da prežive te krasne pomladanske praznike v nekoliko večji zadovoljnosti.

POŠLJITE JIM POTOM NAŠIH ODDELKOV DENARNO DARILQ

katero bo po zračni pošti še vedno pravočasno prišlo v njih roke. Kakor vedno, tako boste tudi ob tej priliki pri nas najtočneje postreženi.

DOPISOVANJE

Korajžne može izberite!

V neodljo ima naše tukajšnje Gospodarsko podporno društvo Slovencev občni zbor. Dasi (iz raznih razlogov, ki jih tu ne bom navajal) nisem član te organizacije, sem pa v začetku zelo simpatiziral z njo radi resnih stremeljenj, ki jih je kazala. V zadnjem času pa sem dobil vtis, da je GPDS začelo tavati po čudnih stezah in zato mi je danes žal, da nisem član in da nimam pravice postaviti njegovim sedanjim voditeljem na občnem zboru naslednje vprašanje: Govorili ste in pisali — in tudi društvena pravila tako pravijo — da je oden izmed glavnih namenov društva tudi podpiranje slovenske šole. Kakšno podpiranje slovenske šole pa je to, če ste na primer v zadnjem hipu odpovedali svoje prostore za sestanek, na katerem smo se imeli devotovski starši pomeniti o slovenski šoli, dočim dovoljujete, da na Vaših zabavah delajo svojo propagando tisti ki so slovenski šoli napovedali boj?

Če jaz tega vprašanja ne morem sprožiti na občnem zboru GPDS, sem pa prepričan, da so si ga postavili že vsi pametni člani društva, katerih je dovolj, ter da so tudi že sklenili izbrati v novo društveno vodstvo razumne in korajžne može, ki se ne bodo bali na pr. dveh ali treh... nun! Prav te dni sem namreč iz zanesljivih ust izvedel, da je odbor odpovedal prostore za zgoraj omenjeni sestanek slovenskih staršev, ker so so nekateri junaki zbal, da bi se ga utegnila udeležiti tudi kakšna slovenska šolska sestra...

Če bodo taki junaki vodili tudi v bodoče društveno barko, prav gotovo ne bo daleč prijadrala. In bi bilo škoda za organizacijo, ki je v začetku mnogo obetala in tudi nekaj pokazala. Zato: izberite v novi odbor korajžne može, ki ne bodo pred praznimi strahovi izgubili glav, in razumna može si postavite za voditelje, da bodo znali širiti krog simpatizantov GPDS, ne pa da bodo še stare prijatelje odganjali!

Devotčan.

KROJAČNICA

"GORICA"

ima v zalogi veliko izberu poletnega blaga po izredno nizkih cenah.

Rojakom se vljudno priporoča

FRANC LEBAN

Av. del Campo 1080

U. T. 59-3102

Zobozdravnik

Sprejema vsak dan izven četrtkov od 14 do 19 ure

PALPA 2584 — U. T. 73-1900
Buenos Aires

INSTTUTO DENTAL POPULAR

2261 - Av. SAN MARTIN - 2261

Pregled brezplačno
Sprejemanje od 9-11 ure in od 3-9 pop.

Izdiranje zob brez bolečin \$ 2.—
Nov način in različne vrste stavljanja zob.

Reklamna cena

JAME.

Popolno pohištvo za jedilnico in spalnico

\$ 225.—

Avda. SAN MARTIN 2780
U. T. 59-0504

(Na pol kvadre) Buenos Aires

Dr. ADOLFO HELMANN

Bivši zdravnik bolnišnice Alvear, po rodu Ukrajinec
Sprejema od 16. do 18. v najnujnih slučajih pa ob katerikoli uri
Av. SAN MARTIN 6059
U. T. 50 — Devoto — 1523

ANA CHRPOVA

Slov. babica

dípl. v Pragi in Bs. Airesu, z večletno prakso v praški porodnišnici ter v tuk. bolnici "Rawson", se priporoča vsem Slovenkam. Sprejema penzionistke iz mesta in z dežele v popolno oskrbo. Cene izredno nizke. Postrežba prvovrstna.

ENTRE RIOS 621

U. T. 38 Mayo 8182

Slovinci doma in po svetu

MEDNARODNI POLOŽAJ JUGOSLAVIJE

Dne 4. februarja je ministrski predsednik dr. Milan Stojadinović na seji finančnega odbora narodne skupščine, podal daljše poročilo o mednarodnem položaju Jugoslavije. Naglasil je predvsem, da je današnja vojska važen činitelj v zunanji politiki ter da zato z velikim zadoščenjem ugotavlja, da imamo vojsko, "ki bo jutri štela poldrug milijon najboljših vojakov v Evropi, v vsem pripravljenih, da izpolnijo svojo dolžnost" kadarkoli bi bilo treba.

Poudaril pa je, da je politika Jugoslavije, ne glede na njeno vojaško pripravljenost, v vsem miroljubna v skladu s težnjami vseh držav Malo antante in Balkanske zveze, ki predstavlja 70 milijonov prebivalcev, katere družijo ena sama želja: Ohraniti in varovati mir v Osrednji Evropi ter na Balkanu.

Govoril je o aktu večnega prijateljstva med Jugoslavijo in Bolgarsko, podčrtal njegovo važnost ter nadaljeval:

"Ena najzanimivost naših sedanjih je na zahodu, namreč Italija. Ne bom vam popisoval zgodovine naših odnošajev s to državo, ne razpoložena duhov, ki je na tej in na oni strani Jadrana vladala dolgo vrsto let. Hočem vam le povedati, da je bila za to slabo razpoložena krivda pri mnogih činiteljih. Verjetno je, da je bil eden teh činiteljev tudi ta, da je bila Italija najbrž slabo poučena o naših notranjih razmerah. Kraljevina Italija ima vzroke in interese, da živi z nami v dobri sosesčini. Iste želje imamo tudi mi.

Pred kratkim se je sklenil sporazum med Anglijo in Italijo. Videli ste, da se ta sporazum nanaša na ohranitev teritorialnih meja na vsem Sredozemskem morju. Morem vam reči, da je naša vlada dobila uradno obvestilo, da ta sporazum obsega tudi kraljevino Jugoslavijo. Mi smo na ta način postali eden izmed činiteljev mednarodne politike, da se nam jamčijo meje na Jadrani po dveh državah, ki v Evropi nekaj pomenita. Mi moramo zato to pogodbo med Anglijo in Italijo pozdraviti kot činitelja miru v Evropi. Posebno jo moramo podprati tudi zato, ker so se v njej v popolnem ob-

segu vpoštevali interesi kraljevine. Mi smo po enem delu bakanska, po drugem delu pa srednjeevropska država. Želel bi, da to tudi ostanemo: med prvimi na Balkanu in ne med zadnjimi v Evropi. Ohranili smo vsa stara prijateljstva in vse našo zveze so ostale neokrajene. Toda poleg tega smo si pridobili še prijateljstvo Velike Britanije. Še nikoli ni bilo naše razmerje do te kraljevine tako prisrčno kakor danes.

Znano vam je, da nam je Mussolini ponudil roko v spravo v svojem govoru v Milanu. Mislim, da ne bi smelo biti vlade v naši državi, ki ne bi sprejela te ponujene roke v spravo. Počakali bomo, da za temi besedami pridejo dejstva, in če bodo dejanja potrdila besede, ne bomo imeli razloga, da ne bi ustvarili o zračja dobre sosesčine in dobrega prijateljstva.

Mi smo posebno dobri tudi z Nemčijo. Mi smo v zadnjem času posebno dobri tudi z Italijo, tako da nas vse države v Evropi cenijo. Vidimo politiko, da se nikomur ne zamerimo in da ostanemo zvesti stari prijateljstvu, pri tem si pa pridobivamo novih prijateljev, da tako okrepimo naš mednarodni položaj.

RADI PREPEVANJA BOŽIČNIH PESMI

Gorica, febr. 1937. — Vest o aretaciji, ki so jo izvršili v Podgori pri Gorici v nedeljo po Božiču, smo že priobčili. Danes prinašamo nekaj podrobnosti:

Strojno olje, ki so ga morali piti aretiranci je zapustilo pri posameznih težke posledice. Gotov Furlan, ki je bil svojčas že operiran na želodcu, je moral takoj po dogodku v bolnico, kjer so mu želodec izprali ter je po nekaj dnevih lahko bolnico zapustil, čeravno še danes ni popolnoma zdrav. Medtem ko je znani pevovodja in inspektor pevskih zborov Lojze Bratuž odnesel težje posledice. Dobil je živčni napad, ki pa ga je prenesel. Toda kljub skrbni negi in vsestranski pozornosti se njegovo stanje tudi po dolgih tednih ni obrnilo na bolje, pač pa so se v zadnjem času pokazali novi znaki. Pred kratkim je bil poklican iz Padove specialist, ki je ugotovil, da je nastopilo zastrupljenje. Njegovo stanje se je toliko poslabšalo, da so zdravniki igubili vsako upanje.

Bratuž je tako postal žrtev fašističnega terorja na Goriškem, ki z vsakim dnem terja od našega ljudstva nekaj novega. Poleg tega je oče dveh neodraslih in nepreskrbljenih otročičkov, ki bosta, če se ne zgodi čudež, postali siroti.

VELIKA ŽEJA V LJUBLJANI

Poročilo o ljubljanskem želodcu, o katerem vodijo na mestnem dohodarstvenem uradu zelo skrbno, strogo knjigo, prinaša tudi o prometu lanskega leta nekaj prav zanimivih, za čas in razmere v katerih živimo, nadvse značilnih števil.

Kakor so v dohodarstvenem uradu namerili, so Ljubljančani lani popili nič manj kakor dober poltretji milijon litrov žganih pijač, za katere so potrošili 47 in tri četrt milijona Din. Vsekakor je zanimivo, da popije povprečen Ljubljančan okrog 30 litrov žganja, likerjev in podobnih dobrot na leto, uradna statistika nam pa na žalost ni izračunala številke o pijačah ki jo je pogoltalo najbolj prometno in najbolj zaposleno grlo. Nesorazmerno velik delež v konzumu pijač zavzemajo domače alkoholne industrije. Nič manj kakor 141.000 litrov doma zvarjenih rumov in likerov je lani popila Ljubljana in ob njem je zapravila 49¼ milijona Din. Uvoženih to se pravi pristnih ali vsaj pristnejših znamk, so ljubljanski krčmarji potočili lani nekaj manj kakor 7.000 litrov v ceni nad 200.000 Dinarjev. Zato pa je brez primere večja potrošnja špirta in iz špirta žganih pijač, ki je za dobrošno mero preseglja milijon litrov in pivecem pobrala iz žepov nad 11 milijonov Dinarjev. Domačega žganja pa so Ljubljančani popili nekaj nad 1¼ milijona litrov, a plačali so zanj nekaj nad 32 milijonov Din. Predlanski je konzum žganih pijač presegljal 3 milijone litrov, kar bi kazalo, da so lani našle te pijače manj gorčih pivcev. V resnici pa potrošnja najbrž ni zadostovala le dohodarstveni urad ni utegnil vsega zabeležiti, ker se je, odkar imamo Veliko Ljubljano in je zaradi podaljšane trošarinske linije meja manj kompaktno zavarovana, v večji meri razmahnilo tihotapstvo.

Vina smo lani v celem popili nekaj nad 3¼ milijona litrov in krčmarji so pobrali nekaj manj ko 44 milijonov Din. Daleko pretežni del tega vina je bilo prodanega iz sodov (3¼ milijona litrov za 42½ milijona Din.) eVrmeta, proseka, maraskina Ljubljančani ne uživajo tako radi saj je število litrov komaj preseglalo 4.500, a šteli so zanje nekaj manj kot ¼ milijona Din. Piva so lani popili nekaj nad 600.000 litrov in pri njem zapili nekaj nad 6 milijonov Din. V celosti pa je konzum alkoholnih pijač dosegel skoraj 7 milijonov litrov in je veljal Ljubljančane dobrih 98 milijonov Din. Konzum piva je nasproti predlanskemu letu padel za okrog 60.000

medtem ko je konzum vina narasel skoraj za pol milijona litrov. Ko je Ljubljana pred vojno pila cenejše pivo, je potrošnja po navadi preseglala 2 milijona litrov.

OČE USTRELIL SINA

Novo mesto, 5. februarja. — V vasi Vrhtrebnjem se je 4. t. m. okrog 23. ure v hiši uglednega posestnika 50-letnega Franca Planinška pripetil krvav dogodek. Oče, ki je lovec, je ustvaril lepo družinsko ognjišče sti ustrelil z lovsko dvocevko svojega 26-letnega nezakonskega sina Lojza Moraveca.

Strašni dogodek se je pripetil v veži Planinškove hiše. Lojze Moravec je živel pri svojem očetu, ki si je ustvaril lepo družinsko ognjišče in ima v zakonu več otrok. Lojzova natura je bila nekoliko čudna. Fant je hotel imeti vsega, predvsem pa denarja. Ču mu ga oče ni hotel ali ni mogel dati, si ga je preskrbel sam. Poleg tega je imel fant razmerje z nekim dekletom, kar domačim ni bilo po volji. Zaradi vsega tega so bili v hiši prepiri na dnevnem redu. Včeraj je prišlo v napetem razmerju med očetom in sinom do žalostnega zaključka.

Razvil se je spet hud prepir in sin je skočil v vežo, da napade očeta z gozdno sekuro. Oče pa je v razburjenosti pograbil za puško in sprožil. Sin je bil zadet v trebuh in se je zgrudil oblit s krvjo na vežni tlak. Za silo so ga obvezali in nato takoj prepeljali v novomeško bolnišnico usmiljenih bratov, kjer so ga danes operirali. Dobil je v trebuh okrog 25 svinčenih zrn, ki so mu poškodovale črevesje, jetra in tudi želodec. Zdravniki nimajo nade da bodo nesrečnemu fantu ohranili življenje.

KOROŠKE NOVICE

Prebivalci Št. Jakoba pri Brnci so si sami napeljali vodovod. Njihovi predniki so se o vodovodu pogovarjali že pred 40 leti, a dela se niso lotili in pomoči ni bilo od nikoder. Pred letom pa so se sedanji prebivalci sami lotili dela, delali so tlako brez vsake pomoči, sosed-mehanik je montiral cevi od vrleca do vasi v dolžini 900 m in zdaj imajo v vsaki kuhinji in vsakem hlevu dobro pitno vodo. — V Kamnu je umrl 68-letni župnik Anton Šturm. Doma je bil iz domačalske fare, bogoslovne studije je dovršil v Celovcu, služboval pa je v Šmohoru, na Višarjah v Borljah na Brdu in 20 let v Kamnu. Z dobrosrčnostjo značajnostjo in narodno zavednostjo si je pridobil velik ugled.

Dr. MAČEK O RUSIJI

V Zagrebu je začel izhajati mesečnik "Za nacionalno Rusijo". Izdaja ga "Društvo prijateljev nacionalne Rusije", boriti pa se hoče proti bolševizmu in za novo nacionalno Rusijo. V prvi številki prinaša tudi izjavo dr. Mačka, ki pravi, da je po njegovem mišljenju sedanji komunistični režim v Rusiji samo prehodni pojav ker nima opore med ljudstvom.

"O bodočnosti Rusije je težko govoriti," pravi dr. Maček dalje: "gotovo je samo to, se ne more vrniti k carizmu bolševizem pa bo preoblela. Komunizem, ki ga skuša izvesti sedanja sovjetska vlada, ni izvedljiv in doživlja polome že tudi povsod v inozemstvu. Edina nada je popolno izdravljenje ruskih razmer med maso ruskega kmeta, ki se mora končno organizirati in na solidnem temelju preboleti sedanjo strahovito narodno krizo. Za nas Hrvatke kot slovanski kmečki narod ne more biti kolebanja. Naše simpatije so v celoti na strani trpečega ruskega kmeta, ki se sedaj bori za ustvaritev nove nacionalne Rusije in za osvoboditev svoje domovine izpod jarma trotje internacionale".

NADŠKOF DR. UJČIČ PRI PAPEŽU

Papež je 26. januarja sprejel v posebni avdienci novo imenovanega beograjskega nadškofa, bivšega vseučiliškega profesorja v Ljubljani dr. Ujčiča. Avdiencia je trajala pol ure. Papež se je podrobno zanimal za položaj katoliške cerkve v Jugoslaviji. Nadškof Ujčič je ostal še par dni v Rimu, nakar se je vrnil v Beograd, da izvrši priprave za svoje posvečenje.

ZLATO V DRAVI

Industrijec Braun v Gjurjgovecu je pred dvema letoma vzel v zakup izpiranje zlata iz Drave od Legrada do Barča. Na tem področju se ukvarja z izpiranjem zlata okrog 150 prebivalcev "zlatarjev". Pri primitivnem izpiranju ostane znaten del zlata neizkoriščen ker obleži v pesku, in je podjetnik svoje naprave že precej moderniziral. Za pridobivanje zlata iz peska Dravo se zanimajo razni inozemski podjetniki in je Braun zdaj celo iz Londona dobil ponudbe o soudeležbi pri podjetju.

KROJAČNICA LEOPOLD UŠAJ

Sedaj v novih prostorih, zraven prejšnje krojačnice, kjer boste zmerom in v vsakem oziru najbolje postreženi.

GARMENDIA 4947 — Bs. Aires Paternal

LADIJSKE VOZNE LISTKE

za vse parobrodne družbe pri nas dobite po najnižji ceni.

Kabino

za gotovimo vsakemu potniku brezplačno.

Podružnica v Montevideu:
Calle Misiones 1327

CA. CENTRAL EUROPEA

469 SAN MARTIN 469

Ruska klinika za vse bolezni

Za venerične bolezni, spolne bolezni, boleznih krvi, splošno slabost razpolaga klinika s posebnim konzultorjem, kateri se nahaja pod vodstvom poznane specialista za navedene bolezni

Dra. A. IZAGUIRRE-a.
Razpolaga z 10 specializiranimi zdravniki za razne bolezni
Zenske se sprejemajo v posebnih prostorih s posebnim vhodom in postrežene po gospej Dr. Matildi Krasting, katera se je diplomirala v Rusiji, v Parizu in Buenos Airesu. — Imamo zdravnike specialiste za vse vrste bolezni. — Žarki X, laboratorij, Električno zdravljenje.

Za bolnike iz notranosti imamo rezervirane sobe (kakor za ženske, tako tudi za moške) s posteljami. Cena od 1 \$ dalje dnevno. Dajemo nasvete pismenim potom, za mali honorar.

Zdravniški pregled za vsakovrstne bolezni \$ 3.—
Ordiniramo: od 9—12 i 15—21.
V needljah in praznikih od 9—12.

GOVORI SE SLOVENSKI
SUIPACHA 28

**VOJAKI SO PRIŠLI IZ ABESINIJ
JE OKUŽENI OD GOBAVOSTI.**

Trst, januarja. — Kakor poročajo, so se v nekaterih krajih pojavili slučajji okuženja od gobavosti. To bolezen so prinesli s seboj vojaki, ki so se vrnili iz Abesinije. Ker je težko pravočasno dognati in ugotoviti, ali je kdo okužen ali ne, ker se pojavijo zunanji znaki bolezni šele kasneje, ni čudno da se je tudi pri nas raširila ta bolezen. Znanih je več slučajev to bolezni v Barkovljah kjer so bolnike takoj izolirali. Najtežji slučaj pa je v Gabrovici pri Komnu, kjer bodo morali najbrže zažgati vso vas. V Gabrovico sta se namreč vrnila iz Abesinije dva vojaka-domačina, ki sta prinesla s seboj kali te nevarne kužne bolezni. Poskušali so najprej izolirati samo hišo, v kateri sta stanovala toda to ni imelo uspeha in obstojala je nevarnost, da se bolezen razširi po vsej vasi. Oblasti so bile prisiljene izolirati najprej vso vas, a ker tudi to ni uspelo jo bodo morale najbrže izprazniti in zažgati. Na vsak način bodo morali pristopiti k temu skrajnemu sredstvu, da obvarujejo daljne nevarne širitve gobavosti po sosednjih krajih. Pričakuje se, da bo država, ki sama nosi odgovornost za to ljudem postavila in zgradila nove domove.

KMEČKA POSOJILNICA V ŠENTIVIŠKI GORI PROPADLA.

Gorica, januarja. — Poročajo nam iz Šentiviške gore, da je propadla

DROBNE VESTI

V Trstu je v torek po kratki bolezni umrl dr. Edo Sahar, star šele 34 let. Bil je v službi pri neki tržaški zavarovalnici. V krogu nekdanjih slušateljev tržaške trgovske visoke šole je bil dobro znan. Prostalim naše sožalje!

Slična nesreča je doletela 15letnega dečka Silvija Ličena iz Rocola pri Trstu. S kolesom so je v polnem diru zaletel v avto, ki mu je izza ovinka privozil nasproti. Ličen je nekaj ur po nesreči izdihnil.

V Idrijo je prispela vest, da je 16. januarja v neapoljski vojni bol-

znana Kmečka posojilnica, ki je obstojala in redno poslovala v korist našim kmetovalcem dolgo let. S tem niso prizadeti samo oni ki so imeli v njej kaj denarja, ker so ga s tem izgubili, ampak vsi člani, katerih je okoli 40 morajo plačati še po 1200 lir, kar znese 16.800 lir, ki so sedaj popolnoma vržene v stran, a marsikdo bo moral radi tega prodati vse kar ima, nekaterim pa bo tudi pogumno premoženje na boben. Tako se izvaja sanacija našega združništva.

nici umrl sanitejec Ljubomir Trak, star šele 26 let, ki je po rodu iz Idrije. Pokojni je moral pred dobrim letom dni v Afriko, kjer je obolel. Pred nekaj meseci so ga prepeljali v Neapelj. Njegovo zdravstveno stanje pa se vendar le ni zboljšalo. Podlegel je eni izmed tropskih bolezni.

Z nadškofijskim dekretom so bili imenovani: g. Krištof Monti za pomožnega kaplana v Št. Petru pri Gorici, Oton Vanon za pomožnega kaplana v Štandrežu, Viktor Kos za upravitelja v Pliskovici, g. Janez Debeve za upravitelja v Vrhpolju, Karel Oblak za upravitelja v Del Grande (?). Radi smrti Filipa Abrama je prosto mesto župnika v Pliskovici, v Vrhpolju pri Vipavi pa ravno tako radi smrti župnika Antona Papeža. Obe mesti sta sedaj razpisani.

Pred goriškim sodiščem se je vršil pretekli petek proces proti trem Slovincem zaradi bega čez mejo. Obsojeni so bili 27-letni Josip Konjedic in 28letni Peter Simič iz Deskel ter 26letni Ladislav Jakončič iz Košane na 3mesečno ječo in po 2000 lir denarne kazni.

Dolino reke Mirne v Istri že nekaj let meljorirajo. Zaradi abesin-

ske vojne so osuševalna dela zastala. Sedaj je ministrstvo za kmetijstvo in gozdove pooblastilo posebno drugo, ki vodi ta dela, naj s svojim poslovanjem nadaljuje. Po proračunskih podatkih, ki so bili objavljeni, bodo izsuševalna dela stala 1.150.000 lir.

V Trstu je umrl gostilničar Josip Gregorič iz Dekanov. Z motornim kolesom je bil po opravkih. Med potjo se je ponesrečil. Dobil je smrtno nevarne poškodbe, katerim je kmalu nato podlegel.

V Postojni so 25. januarja t. l. potrdili okoli 400 otrokom organizacij bafile in malih Italijank faši-

V STARI KRAJ JE ODPOTOVAL

V soboto 13. t. m. se je z motornikom "Neptunio" odpeljal v stari kraj rojak Stefan Petrič iz Gradišča pri Vipavi, s svojo ženo in dvema otročkoma. Ker so ni mogel od vseh osebno posloviti, pozdravlja potom "Slov. lista", vse številne prijatelje in znance.

Mi pa želimo celi družini srečno vožnjo in srečno bivanje v domačem kraju.

stične legitamacije, kar se je vršilo seveda z velikimi ceremonijami pred vojašnicami.

RESTAURANT "KRONA"

337 - Calle TUCUMAN - 337

BUENOS AIRES

Največji slovenski restaurant v centru. — Krasni prostori. — Zelo pripravne za svatbe ali bankete. Cene zmjerne. — Prenosišča samo 70 cts. — Vsak večer svira prvovrstna godba.

Se priporočata lastnika:

TEMLIN & GOMBOC.

POZOR

POZOR

Naznanjam, da sem otvoril v svojih lastnih prostorih

ČREVIJARNICO "EMILIO"

kjer imam v zalogi veliko izbero črevljev za dečke in deklice. Izdelujem nove ter sprejemam tudi v popravilo.

Tobakarno — Prodajo igrač — Šolskih potrebščin

Lastnik EMIL ŽIVEC

OSORIO 5085

PATERNAL, Bs. Aires

**VSEVRSTNE BOLEZNI
NOTRANJE IN ZUNANJE**

se zdravijo na gotov in modern način. — Ugodno plačevanje — Prvi pregled brezplačen — Govorijo srbi se jugoslovanski. — Ordinira: Od 3 — 8 zvečer

Dr Antonio Pereda

Medrano 151 — Buenos Aires

FAVSTA

"Prismojena nesrečnica, gospod plemič. Zastavljena je pri meni. Pred nekaj dnevi se je nastanila v moji gostilni družba glumačev, ki so jedli in pili na upanje. Ko je račun dovolj narasel, so vsi izginili, samo vedeževalko so pozabili vzeti s seboj. Da se nekoliko odškodujem, mora zdaj vsak večer prerokovati gostom iz rok. Plačujejo mi po dva denarja; to je manj ko po bratovsko..."

"Razumem. Le idite ponjo, da ne postanejo gostje nestrpni."

Krčmar se je preril iz gneče in je izginil skozi zadnja vrata. Kmalu nato se je vrnil s ciganko. Ob njenem pojavljanju je hrup utihnil; vso družbo je izpreletel trepet skrivnostne groze. Saizuma v svoji kričeh obliki, z rdečo krinko na obrazu in s krasnimi lasmi razpletenimi po ramah, je vstopila veličastno in pošastno, kakor smo jo že videli na Grévskem trgu. Sredi izbe je obstala.

"Nu, ciganka," je rekel krčmar s prisiljenim smehom, "povej nam kaj iz svojega življenja..."

"Ne, ne", je zarenčal Rusoglavac, "srečo naj nam pove!"

"Pa naj pove oboje", je kričnil drugi.

Saizuma je mahnila z roko. Okoli nje je zavladala globoka tišina.

"Zakaj me tako gledate?" je izpregovorila, božaje svoje bujne lase. "Povedala sem resnico. Laž je na skofovih ustnicah, ne na mojih... Zakaj sem ga ljubila, nesrečnica!..."

Govorila je z ubitim glasom, polnim neskončne otožnosti. Pardallan jo je strme poslušal.

"Čujte", je nadaljevala Saizuma, stiskaje si čelo z dlanmi. "Poslušajte zgodbo... kdo mi jo je neki pripovedoval?... Ne vem. Glas govori in jaz

ga poslušam..."

Pobesila je glavo, kakor bi res prisluškovala. Dekline so trepetale, rokovanjaci so jo gledali z izbuljenimi očmi.

"Večer je bil", je povzela ciganka. "V dvorcu je bilo vse tiho... Njen slepi oče je spal, ko je prišel dragi. Vsaj mislila sta, da spi. In sta se objela... oh, tako vroče, oh, tako presladko! Tedajci pa so se odprla vrata..."

"Joj!" se je zdrznila ena izmed deklin.

"Oče, slepi starček, je stopil čez prag in je taval po sobi, izteza je roke pred seboj... Ljubimec se je gisnil ob zid, devojka je vtrepetala od groze... S kom si govorila, dete moje?... Z nikomer, oče; nikogar ni v sobi razen mene... Prišel je do nje in jo je prijel za roke. 'Joj, hči, kako mrzle so tvoje ročice!' — 'Noč je, očka, hladno je...' — 'In kako ti trepeče glas!' — 'Od presenečenja, oče, ker ste prišli tako iznenada...' Strahoma se je ozirala na ljubimca in lagala očetu v slepe oči..."

"Uboga gospodična!" je rekla deklini, ki so jo zvali Loizonko.

Saizuma ni žula teh besed. Nadaljevala je svojo žalno pesem... zakaj njen glas je res zvenel, kakor bi pela...

"Slepec je blodil z ugaslim pogledom okoli sebe, kakor bi izkušal videti... Oh, gorje mu, da je videl!... Hčerka, hčerka, ali dobro veš, da ni nikogar?... — Dobro vem, očka! — 'Prisezi!' — 'Prisežem vam, oče, na sveto pismo in na vaše sive lase: sama sem...' Ubogi oče se je nasmešnil in je prosil hčer krivoprisežnico odpuščanja. Ona pa je vedela, da jo bo od tega trenutka spremljalo gorje kakor senca..."

"Ubogo dekle!" je ponovila Loizonka.

Saizuma je molčala.

"Se!" je prosila druga deklini. "Kaj se je zgodilo potlej..."

Toda v Saizumini duši se je mahoma nekaj preokrenilo. Z rezkim, čisto izpremenjenim glasom je povzela:

"Ko sem v ječi zrla v svojo lastno dušo, sem se naučila gledati v duše drugih ljudi. Gospodje in plemenite dame, ciganka ve vse in vidi vse; vsaka bodočnost ji je očitna. Kdo hoče spoznati svojo bodočnost? Kdo hoče, da mu Saizuma prerokuje?..."

Gotovo ji je bil vtepel te besede Belgoder, da je z njimi privabljala občinstvo.

"Le bliže, gospoda!" je ponovila.

"Meni, meni!" je kričnila ena izmed ženščin, moleč ji roko.

"Živela boš dolgo", je rekla Saizuma, "toda bogata in srečna ne boš nikoli."

"Prekleta ciganka! Mar bi mi dala nekaj bogastva v zameno za stara leta, ki se jim rada odrečem!"

Toda Saizuma je že ogledovala Loizonkino roko.

"Čuvaj se tistega, ki ga ljubiš", je dejala, "in glej, da ti ne prizadene zla."

"Zastran mene!" je bevsnil Rusoglavac. "Prav nič ne ugovarjam."

Tako so se vrstile deklini in rokovanjaci; Saizuma je vsakomur povedala, kaj ga čaka.

"Kmalu boš nosil konopljeno ovratico", je rekla enemu izmed nepridipravov.

Rokovanjaci so prebledeli in zamrmrali: "Moj oče in vsi moji bratje so poginili na večalnih. Vem, da pridem kmalu na vrsto."

Tedaj je tudi Rusoglavac iztegnil šapo. "Tvoja kri bo tekla", je dejala ciganka. "Varuj se meča, ki je ostrejši od tvojega bodala."

"Lažeš, čarovnica, ali pa se motiš. Bolje poglej!"

"Rekla sem", je odvrnila Saizuma.

Rusoglavac je bil pijan in prerokba mu je šla do živga. Prebledel je in divje zaklel. Vsa kri mu je udarila v lice. Vstal je, zgrabil ciganko za roko in zarohnel:

"Prekleta čarovnica! Takoj mi zariži zlo in reci, da si se zlagala, ali pa bo tekla tvoja kri in nihče ne bo več nesrečen zaradi tebe!..."

V izbi se je vzdignil obči hrup. Rusoglavac je bil strah vseh svojih znancev. Bali so se ga zaradi njegove divjosti in nasilnosti in nihče se mu ni upal postaviti po robu.

Saizuma je ostala mirna. Niti se ni ganila z mesta, niti ni dvignila roke, da bi se branila.

"Reci, da je laž!" je rjovel razbojnik, med tem ko so ženske prestrašene bežale na vse strani.

"Rekla sem!" je mrko ponovila ciganka. "Tvoja kri bo tekla."

Rusoglavac je vzdignil pest... Tedajci pa je začutil na ramenu težko roko. Omahnil je in se srdito okrenil proti predrznežu.

"Aha!" se je zarežal. "Loizin ljubi me!..."

Ta beseda, ki rokovanjaci ni mogel slutiti njenega učinka, je presunila viteza tako zelo, da je umaknil roko z rokovanjaceve rame.

"Vidiš, Loizonka," je kričnil Rusoglavac, "tvoj ženin ima ciganko rajši od tebe!"

Ne meneč se zanj, je Pardallan prišel Saizumo za komolec in jo odvel na svoje mesto. Rusoglavac je tolikanj osupnil nad to smelostjo, da se nekaj časa ni mogel ganiti. To njemu, ki je vladal pri "Dobri nadi" kakor v Louvru kralji! Vse je utihnilo. Rokovanjaci so se pripravljali, da planejo glavarju na pomoč, deklini so pemilovalno gledale Pardallana. Loizonka je bila bleda kakor zid. Vitez pa je sedel k Saizumi, ne

da bi se zbrknil za ta znamenja bližnje nevihte.

"Gospa", je dejal, "ali bi hoteli tudi meni povedati srečo?"

"Gospa!... se je zdrznila Saizuma. "Kje so me imenovali tako?... Oh, kdaj so že minuli tisti časi..."

"Ne maram, da bi vam ciganka prerokovala!" je zarohnel tisti mah Rusoglavac in stopil k mizi.

Pardallan je počasi dvignil glavo ter premeril rokovanjaca od vrha do tal, rekoč:

"Ali hočete dober svet, prijatelj?"

"Ne svéta ne drugega nočem od vas. Kaj pa delate tukaj? V tej krčmi ni mesta za plemenitaše, razen če jim jaz dovolim. Izginite pri tej priči!"

Gledalce je najbolj prestrašil baš njegov mirni glas. Kadar je govoril tako mirno, mu je togota vselej najbolj divje naraščala.

"In če ne izginem?" je vprašal Pardallan z drobnim nasmeškom in s čudnim nasmeškom in s čudnim tlenjem v očeh.

"Tedaj vas jaz ponese na cesto!" je zatulil razbojnik.

Njegove kosmate pesti so se iztegnile s klopi. Loizonka je zavpila od groze. Vsi rokovanjaci so vstajali s klopi. A že so za trenutek odreveneli od začudenja.

Rusoglavceve šape se niso utegnile spustiti na Pardallana. Vitez je bliskoma planil na noge. Njegove pesti so se sprožile kakor dva metalna stroja in so udarile razbojnika v prsi. Preden so se prisotni osvestili kako in kaj, je zletel Rusoglavac po izbi in pal na eno izmed miz, ki se je prevrnila z vsemi vrči in kositrnimi čašami vred. Toda že se je pobral in zakričal:

"Rokovanjasto naprej! Smrt plemiču! Kolji!..."

"Smrt mu! Kolji!" so zarjoveli razbojniki.

RAZISKOVALNA POPOTVANJA PO MONTEVIDEO IN OKOLICI

Že čez mesec dni je, kar sem Vam zadnjič pisal. Tačas sem Vas obiskal v Vaši argentinski rezidenca in zato pač nisem nič preveč hitel s svojimi novicami. Danes bom skušal popraviti zamudo s košem novic iz naših sosednih severnih krajev.

Monogo bi Vam pripovedoval o svojih raziskovalnih potovanjih po blodnjaku tega mesta, ko še vedno izsledujem naše ljudi: kako sem se znašel med našimi hrvaškimi delavci v gostilni našega Heregovca in se je nabralo v par minutah okrog trideset moških, ki so mi stiskali roke, zatrjujoč mi svoje veselje, da sem prišel med nje; pa kako govori vrla žena tega našega štacunarja hrvaško, čeprav je rojena Litvanka; kako sem našel starega znanca, ki nam je že v Gorici prepleskal prostore Zadrufne zveze in sedaj "farba" tu Urugvajce in njihove hiše, naš Pavle Figelj; kako mi je gostoljubno postregla že večkrat njegova žena, navdušena pevka. (Imata ljubezniva otroka, Jožka in Marijo); kako smo se dobro imeli in prepevali že prvič, ko se je pri njih nabralo menda za pet naših družin itd.

Ta moj poslednje imenovani stari znanec je tako srečen, da ima svoj avto. Sam pravi, da je sicer

"škattja", saj ga vozi okoli po vsej prostrani deželi po najslabših poteh za delom in zaslužkom, teče pa le. Kaj to, če ima nekoliko naduhe. (Namreč avto, ne Pavle!)

Ono nedeljo smo jo prav lepo uverili v Carraseo na par vrčkov piva do tistega Hrvata, ki nam je razlagal, da je bil navdušen Jugoslovan do smrti našega kralja Aleksandra, potem pa da je nad domovino obupal in sedaj ostane samo še Čileneec, ker jo tam našel svoj novi dom. Ko sem mislil, da me Pavle spravi domov spat, smo prifrčali še le do Mirena Batistića, ki tu pri Carraseo z ženo in otroci kmetuje in si zraven še pomaga s tovornim avtom. Ta mi je marsikaj pripovedoval o pokojnem Piriji, ki je bil poročen z našo Ljubljankom g. Franc in katerega je osebno dobro poznal. Od njega je tudi svoj svet kupil. Narezal nam je lastnoročno — češ, ženske niso zato — "pršta" tako na "tenko", da sem ga na veliko ženino veselje — saj me poznate, da sem včasih hudoben — vprašal, ali ga je s "fovcem".

Še en avto sem našel v naši koloniji: Ima ga prijatelj Rok Plesničar. Saj Vam že njegovo ime pove, da njegova zibalka ni tekla daleč od Gorice. Ta je moj najbližji sosed in menda eden najstarejših

naseljenec, ne po rojstvu ampak po naselitvi. Z ženo Stefanijo in otrokoma Wilmanom in Lilo se je vgnedil z lastno čedno hišico na Pocosu, sosednem mestnem okraju. Tako se širi moja družinica.

Obiskal sem tudi naše šolske sestre, ki jim je urugvajska vlada v pokrajini Canelones pri mestu Las Piedras, kakih 35 km od Montevidea, izročila zavod, v katerem najprivadajo na kmetijsko delo dekleta, izročena jim iz državne poboljševalnice.

Preteklo nedeljo smo med našo radio uro slovesno obhajali 87. rojstni dan sivolasega prvega predsednika češkoslovaške republike, velikega dr. Tomaža Masaryka. Govoril sta v španskem jeziku urugvajski minister v Pragi, g. Eliseo Ricardo Gomcoz in češkoslovaški generalni konzul g. Jan Sikaček, srbohrvaško in slovensko pa ga. Elza Koprić in pisec. Po oddaji smo šli vsi skupaj na prijateljski sestanek v prostore češkoslovaškega kluba, kjer se je vršila prisrčna družinska proslava. Bili so v naši družbi še gospa Ana Jakše in g. Jožko Franc, sestra in nečak pok. gospe Fran-Piria, gospoda Sardelić in Koprić, in voditelj tukajšnje šole "Escuela Checoslovaca". Zelo so me ganile lope deklamacije otrok, posvečene "tatičku" Masaryku. Nikdar nisem mislil, da je bratska češčina oziroma slovaščina tako sladka, tako pevna, kakor sem jo ta večer slišal iz ust teh ljubkih nedolžnih deklic.

Sredi te družbe mi je g. predsednik kluba pripeljal kar šest naših Vipaveev, ki so z brati Čehoslovaki prav po domače kramljali vsak v svojem jeziku. Torej imamo tudi tu most od Soče do Moldave: naš narodni jezik.

In še bi Vam moral pripovedovati o lepem prijateljskem razgovoru v prostorih jugoslovanskega "Bratstva" in o prijetnem obisku v društvenih prostorih naših Prekmurcev, a še tako najbrž g. urednik godrnja, da je pismo predolgo. Za-

DEKLIŠKA GREDA

ZAPOMNICA ZA ŽENINE IN NEVESTE

Ameriške društvo za pospeševanje zakonskih ločitev je izdalo zapomnico za vse, ki se pripravljajo na skok v zakonski jarem. Zapomnica sestoji iz petih točk.

1. Ne ženi se tako dolgo, dokler nimaš vsaj ene četrtilne letnih izdatkov za zakonsko življenje na strani.

2. Tvoja mesečna najemnica ne sme presegati več nego eno šestino tvoje plače.

3. Za hišo ali vilo, ki je namočena postaviti, ne smeš izdati več nego dvakratnega letnega zaslužka.

4. Po poroki ne pošiljaj žene v službo.

5. Tvoji obročni dolgovi naj ne presegajo ene mesečne plače.

Imenovano društvo izroči vsakemu ženinu in nevesti to zapomnico, da si mladi ljudje premislijo vsako točko posebej, kajti le, če morejo urediti svoje življenje po navedenih petih točkah se jim obeta srečno zakonsko življenje.

OČE ODSEKAL HČERKI ROKO.

V Szumogu na Madžarskem se je pripetila neverjetna surovost poživljenega očeta. Posestnik Melhior Kis je poslal svojo sedemletno hčer v vaško gostilno po stekle nico vina. Ko se je deklica vračala domov, pa je padla. Steklenica z vinom se je razbila, pijača pa se je razlila po tleh. Očeta pa je to razkačilo, da je vzela sekuro, položil roko hčerke na tla in jo odsekal. Deklica je zaradi tega skoro izkrmavala in je malo upanja da bi okrevala. Vaščani so nad nečloveškim početjem očeta tako razburjeni, da zahtevajo za zločin smrtno kazen.

STAVISKA NASTOPI V FILMU.

Arletta Staviska, vdova po velikem francoskem sleparju, bo v kratkem nastopila v nanovo predelanem filmu "Arsene Lupin salonski razbojnik". Na to ulogo je pripravil Stavisko igralec Jules Berry.

Za zastopnika Abesinije na kronanju angleškega meseca maja v Londonu bo zastopal negušev sin Asfaou, ki imakomaj 21 let.

Ako hočete biti zdravljeni od odgovornega zdravnika

zatecite se k

Dr. A. GODEL

Specijalisti za sigurno in hitro zdravljenje —

AKUTNE, KRONIČNE BOLEZNI IN NJIH KOMPLIKACIJE, ZDRAVLJENJE PO FRANCOŠKIH IN NEMŠKIH NAČINIH

Krone in kožne bolezni

ZA SLOVENCE PRVI PREGLED BREZPLAČNO

Ženske bolezni, bolezni maternice, jajčnika, prostate in neredno perilo. — Specijalisti za pljučne, srčne, živ reumatične bolezni

ŽARKI X — DJATERMIA — ANALIZE

Sprejema se od 9. do 12 in od 15 do 21.

GOVORI SE SLOVENSKO

CALLE CANGALLO 1542

ZA SAMO \$ 19.— DOBITE OBLEKO

Cene, kakršnih niste še nikoli videli. Prodajam, poleg oblek, vse druge potrebščine za moške, kakor srajce, površnike itd.

VSE PO NAJMODERNEJSEM KROJU

PRIDITE IN SE PREPRIČAJTE!

SASTRERIA RECORD

CORRIENTES 2084 — U. T. 47 - 4927

Bodala so se zlovesče bliskala v mraku. Žensčine, vajene takih prizorov, so se zgrnile vse v en kot, vreseč, kakor bi jih devali iz kože. Mize so bile mahoma odrinjene k stenam in rokovanjaci so z bodali v rokah in z Rusoglavcem na čelu navallili na viteza.

Tedajci pa jih je osupnil nov nezasišlan dogodek. Pardallan je z mogočnim prijemom zgrabil Rusoglavca in ga je položil na mizo, držeč ga z eno roko za grlo, med tem ko je z drugo izdrl bodalo ter ga nastavil razbojniku na goltanec...

"Nazaaj, vi drugi!" je dejal hladnokrvno. "Samo še korak proti meni in vaš tovariš je mrtev!..."

Rusoglavec, ki je v kleščah te želez. ne roke izprva otrpnil od groze in osuplosti, je besno napel vse sile, da bi se izvil.

"Naprej!" je zatulil. Bodalo je pritisnilo. Kri se je ulila iz grla!...

"Rekla sem!" je zamrmrala Saizuma.

Rokovanjaci so odstopili... Toda Rusoglavec, ki je zaman polkusal osvoboditi svoj vrat, je s hropečim glasom ponovil:

"Naprej... Satan!... To je moja smrt!... Naprej!..."

To pot se je pet ali šest najhujših besnežev iznova zapodilo v viteza. Krik in vik je postajal čedalje hujši.

"Pa izgrda!" je zagrmel Pardallan.

"Meni je prav!"

To rekiš je pograbil skoro nezavestnega Rusoglavca in se je naslonil s hrbtom ob zid... S srditim naporom je vzdignil sikačoega in drgetajočega sovražnika nad glavo in ga je z vso močjo tresel v napadalec, baš tedaj, ko so dospeli do njega... Petorica rokovanjacev se je zavalila po tleh. Rusoglavec je obeležal kakor mrtev.

"Živel plemič!" so zavpile navdušene dekline.

Rokovanjaci so se umaknili v brez. glavem strahu. Nekaj trenutkov ni bilo slišati drugega kakor divje preklinjanje. Vitez jih je opazoval stoje, s prekrižanimi rokami in tihim muzanjem na ustnicah. V njegovih blečočih očeh, njegovem gibnem, jeklenem stasu in njegovem izživajoem nastopu je bilo nekaj neodoljivega. Razbojnikom se je zdel ta človek strašen: bil je nasprotnik, zoper katerega ni zalegel noben napor. Več jih je vrglo bodala od sebe.

"Ta človek je vrag!" je zatulil eden izmed njih.

"S peklenščkom je zvezan!" je kričal drugi.

"Živel lepi gospod!" so vikale žensčine.

Bilo je končano! Pardallan je zmagal... Mirno je sedel na svoje mesto, čakaje, da se hrup polože. Rokovanjaci so od daleč zrlj nanj s tistim boječim spoštovanjem, ki ga čuti praznovren človek do zaveznika temnih sil...

"Gospa", se je vitez prijazno obrnil k Saizumi, kakor da se ni nič zgodilo, "ali morem kaj storiti za vas?"

"Da", je rekla ciganka; "pomagajte mi, da pridem odtoč!..."

Pardallan je vstal, poiskal z očmi krčmarja in ukazal:

"Odprite vrata."

Pređen se je utegnil krčmar ganiti, so že gostje sami ustregli vitezu. Pardallan se je nehote nasmehnil. Prijel je Saizumo za roko in jo odvel s seboj. Rokovanjaci so se jima plašno umikali s poti. Na tleh je ležal Rusoglavec ves krvav in s počrnelim obrazom ter hropeč. Loizonka je klečala zraven njega in mu jokaje oplakovala čelo s svežo vodo. Vitez se je sklonil, pogledal ranjenca in dejal:

"Ne plakajte, ubožica, popravil se bo... Ali ste mar hudi name?"

Deklina ga je krotko pogledala in odgovorila:

"Nisem, ne..."

Vitez ji je stisnil v roko zlatnik. "Zato, ker vam je ime Loizonka," je zamrmral.

Na pragu se je obrnil, potegnil iz žepa pest srebrnega in medenega denarja ter ga vrgel med goste, rekoč: "Drugič, prijatelji, si boste dvakrat premislili; za nočjo vam vitez de Pardallan odpušta..."

In je odšel s Saizumo, med tem ko so oni planili za denarjem, ki se je trkljal po tleh.

Bila je črna noč. Mesto je tonilo v tišini in temi. Po tesnih ulicah, ki so se mrežile okoli Mestne hiše, je dospel Pardallan v Montmartrsko ulico, ravna se po ciganki, kamor je sama krenila. Zdelo se je, da ga je Saizuma čisto pozabila. Stopila je naravnost proti Montmartrskim vratom.

"Gospa", jo je vprašal vitez, "zadaj ste rešeni tistih ljudi. A kam pojdete? Če bi hoteli!..."

"Rada bi odšla iz tega mesta," je rekla Saizuma. "V tem mestu me duši. Kako sem prišla semkaj?..."

"Toda kam se obrnete?... Uboga žena!... Pojdite z menoj; nedaleč oddod poznaj gostilno... dobro gostilno in dobro gostilničarko, ki bo rada cella rane vašega srca... Ali hočete?"

"Če imate usmiljenje z menoj, peljite me oddod!..." je zaprosila ciganka. "Ako me ne odpeljete, vas bom preklinjala. V tem mestu je zame peklo..."

"Vaša volja naj se zgodi," je dejal Pardallan, presunjen po čudni bolesti, ki je odmevala v njenem glasu. "Pojdite!"

Dospela sta do Montmartrskih vrat. Bila so zaprta. Toda Pardallan je vedel, kako prideš stražarski vestnosti do živega; odrinil je dve livri in most na škripce se je odprl. Kmalu je stal s ciganko na slabi cesti, ki se je vila po močvarah proti znojju griča.

"Picouic in Croasse sta govorila re-

snico", je mislil sam pri sebi. "Blazna je. Kako bi mogel kaj izvleči iz nje?"

Jel jo je izpraševati. "Ste li dolgo živeli pri ciganu Belgoderu?"

"Pri Belgoderu?... Hudoben človek je. A kdo more biti hudobnejši od škofa?"

"In Violetto ste poznali?..."

"Ne poznam je... Nočem je poznati."

"Dajte, spomnite se: Violetta... pevka..."

"Nočem je poznati," je osorno ponovila Saizuma.

Pardallan je osupnil. "Zakaj?" je vprašal. "Ali jo mar sovražite?"

"Ne. Sovražim je ne. A ne maram je... Nočem je ne poznati ne videti."

Prijela je viteza za roko in zamrmrala komaj zločno:

"Pogled v njen obraz me muči... obuja mi toliko spominov... nikar ne govorite o njej!"

Prišla sta na vrh griča. Tam je stala opatija sester benediktink, ki je bila tedaj že malone razvalina in je imela samo še dva tisoč liver dohodka na leto, čeprav so jo šteli prejšnje čase med bogate samostane.

Pardallan ni vedel, kaj naj stori s svojo varovanko. Prišlo mu je na um, da bi ji lahko izprosil zavetje pri redovnicah. Ne samo da bi se potlej lahko mirno vrnil v Pariz, ampak lahko bi jo tudi spet poiskal in nadaljeval svoje izpraševanje ob ugodnejših prilikah.

"Gospa", je dejal, "evo naju zunaž Pariza".

"Da", je rekla ciganka, "tu mi je lažje. Misli, ki so v mestu rojile okoli mene kakor mrtvaške ptice, me tu zaupšajo... Vsa druga postajam... Kdo sem? Ali sem še Saizuma?... Saizuma sem. Hočete li, da vam povem srečo? Kdo ste?..."

"Popotnik. Vaš prijatelj, ako hočete".

"Moj prijatelj?... Kdo more biti prijatelj izobčenke Saizume?..."

"Tisti, ki je sam izkusil dovolj gorja, da vas ume pomilovati."

"Vaš glas mi dobro de, čutim, da vaše srce ni človeško srce, zakaj srca ljudi so polna okrutnosti... Junak ste. Kako ste v krčmi nagnali one tuleče volkove? Dajte, da vidim vašo roko."

Pardallan je pomolil vedeževalki roko. Čeprav bistra glava, je bil vendar otrok svojega časa. S tajnim nemirrom je čakal cigankine sodbe. Saizuma je zmajala z glavo.

"Če bi jaz, ki ne ljubim nikogar in nisem in ne bom nikoli nikogar ljubila, kedaj vzljubila koga, bi hotela, da bi imel roko, kakršna je vaša. Morda ste siromak, in vendar ste knez med knezi. V sebi nosite gorje, okoli sebe pa trosite srečo..."

To rekiš je izpustila Pardallanovo roko.

"Tako mi Pilata!" je pomislil vitez. "Gorje da nosim v sebi?... Nu, videli bomo. Čujte, uboga žena", je povzel na ves glas, "evo vam hiše, ki je njena dolžnost, da gostoljubno sprejema ljudi, ki tavajo brez miru po svetu. Dajte, počijte tu nekaj dni. Potlej pridem po vas."

"Res pridete pomej?..."

"Obljubim vam. Težko vas je pozabiti, kdor vas je enkrat videl... ali boljše, kdor je videl vaš zakrinkani obraz..."

"Tedaj vas počakam tu", je rekla Saizuma, ne meneč sa za njegovo opazko o krinkli.

Vitez, ki se je bal, da se blaznica ne bi premislila, je brž pozvonil. Po dolgem čakanju so se vrata odprla in pokazala se je ženska v posvetni obleki. Ko je ugledala zastavnega plemiča, se je čudno nasmehnila in je ganila z roko, kakor bi ga vabila, naj vstopi.

ZANIMIVOSTI

TRIDESET MILIJONOV LJUDI ŽIVI IZVEN SVOJE DOMOVINE.

Mednarodni urad za delo pri društvu narodov v Ženevi je statistično ugotovil, da živi na svetu 30 milijonov "inostrancev". Pod tem imenom je razumeti ljudi, ki so prisiljeni, da ne živijo v svoji domovini, temveč v kakšni drugi državi.

Število takšnih inostrancev je po vojni in raznih revolucijah zelo naraslo. 1.6 odstotka vseh zemljanov je prisiljenih danes da žive v tujini. Največje število inostrancev živi seveda v Ameriki, namreč 6.300.000. V Argentini je 2.800.000 tujcev, v Franciji 2.700.000, v Braziliji 1 milijon 500 tisoč, v Nemčiji 787.000. Najmanj tujcev v primeri s številom domačega prebivalstva je v Italiji in na Finskem. Tam pridejo na vsakih 1000 domačinov po 3 tujci. Značilno je, da je število Aziatov, ki živijo v Evropi po svetovni vojni naraslo skoraj za dvakrat. Leta 1913 so živeli v Ameriki in Evropi kakšni 4 milijoni Aziatov, l. 1935 pa že devet milijonov.

LETNE DOBE IN NJIH VPLIV NA NASTAJAJOČEGA ČLOVEKA

Veliko pozornost zbuja v znanstvenih krogih odkritja vseučiliškega profesorja dr. W. F. Petersena z illinoiškega vseučilišča o vplivih podnebja, letne dobe in sončnega stanja na človeka. Dočim je znanost doslej s skepto govorila o učinkih zvezdnih konstelacij in celo sončnega stanja na nastajajočega človeka, kažejo Petersenove raziskave, da so takšni vplivi mogoči, če prav jih povzročajo seveda drugačni činitelji, nego si predstavlja tako zvana astrološka "veda".

Petersen je ugotovil, kar je bilo delno sicer že prej znano, da učinkuje vsaka letna doba po svoje na človeka na njegov krvni pritisk, njegovo duševno živahnost, sestavo njegovih sokov in moč njegovih

hormonov. Tako je n. pr. dognal, da more zimsko in pomladno vreme človeka do dna vznemirjati ter izprominjati njegov krvni pritisk, napetost njegovih mišic in napetosti v notranjosti tkiva.

Ker veljajo ti vplivi na žensko prav tako, kakor za moškega, je torej neposredno vplivanje letne dobe na dvojico staršev mogoče. Če je pa takšno vplivanje mogoče tedaj je naravno, da ne izostanejo niti posledice za potomstvo.

Tako je prišel Petersen do zaključka, da imajo ljudje, ki so prišli na svet v mesecih aprilu, maju, juniju in juliju razmeroma dobro nadarjenost, za premagovanje življenjskih težav in delno celo genialne sposobnosti. Ti ljudje so bili spočeti v polotnem in jesenskem času, ki ima razmeroma malo motenj in sprememb.

Za ostale mesece je mogoče dati večasi naravnost presenetljive navedbe o lastnosti in nagnjenjih, ki jih dajejo starši oziroma podnebja otrokom na pot v življenje. Toda znanost je v tem področju za sedaj še v povojih. Iz stotin življenjskih si zbira potrebno gradivo, da bi dobila iz dobe spočetja in rojstva dokaz za teorijo, da utegnejo vremenske in podnebne prilike odločno vplivati na značaj in talent kakšnega človeka.

NAJBOLJ ZDRAVA DEŽELA

Ameriški bakteriolog dr. Viktor Reiser je prepotoval po nalogu svojega ministra za narodno zdravje vse dežele sveta in proučeval higienske razmere. Natančno je preštudiral statistike ljudstev ter storil na podlagi teoretičnih študij praktične zaključke, ki so mu pokazali, da je najbolj zdrava dežela na svetu Novi Zeland oziroma njegovo otočje. Ugodno podnebje povzroča, da ljudje v teh krajih ne trpe zaradi tropskih boleznih, ne poznajo pa tudi klimatičnih tegob polarnih de-

žel. Tudi sicer so pogoji za življenje na Novem Zelandu kolikor mogoče idealni.

ZASOČITNIK ABESINIJ

Rimski listi pišejo, da bo proglašen sv. Benedikt za patrona Abesinije pod italijansko oblastjo. V ta namen bo izdal orientalski zavod v Neaplju poseben življenjski svetnik. Knjiga bo predstavljena v vsa narečja, ki jih govore abesinska ljudstva. Sv. Benedikt je bil rojen v Palermu ter je bil tako trdi vsaj poslanec Martiro, abesinskega pokolenja. Širil je krščansko vero poglavitno med črnci.

25 MILIJONOV FORDOVH AVTOMOBILOV

V Fordovih delavnicah v Detroitu so praznovali nenavaden jubilej. Tega dne so bili izdelali 25-milijonski Fordov avtomobil. Ob tej priliki je Ford daroval 25 milijonov dolarjev za dobrodelne namene v korist svojega delavstva. Delavci so sklenili, da postavijo na zemljišču tovarne spomenik najstarejšemu avtomobilskemu tipu ki so ga izdelali tu.

Slovenska gostilna

"GRUTA DE POSTUMIA"

Dobra postrežba, čisti in zračni prostori ter zmerne cene. — Rojakom se priporoča

IVAN GAŠPERŠIČ

Avenida Forest 621

Buenos Aires — Chacarita

IZKUŠENA BABICA Filomena Beneš de Bilek

diplomirana na univerzi v Pragi in v Buenos Airesu. Zdravi vse ženske bolezni. — Sprejema tudi noseče v popolno oskrbo. ordinira od 9 ure zjutraj do 20 ure zvečer

LIMA 1217, I. nadstr.
U. T. 23 Buena Orden 3389
Buenos Aires

NAJSTAREJŠI SLADKOR

Japonsko mesto Nara hrani najstarejši sladkorja na svetu. Ta sladkor je star najmanj 1200 let.

V letih 710 do 784 je bilo mesto Nara prestolnica Japonske. Njegovi prebivalci so poznali niz zdravil, ki so bila drugim ljudstvom neznan. V zabojih iz tondanjih časov so našli tudi košček sladkorja iz sladkornega trsa. To je bil prvi poskus za pridobivanje sladkorja na svetu. Japonci so torej poznali sladkor že pred več nego tisoč leti, dajali pa so ga v prvi vrsti bolnikom za krepičo.

ZOBOZDRAVNIKA

Dra. Samoilovič de Falicov

in Dr. FELIKS FALICOV

Sprejemata od 10 do 12 in od

15—20 ure

DONATO ALVAREZ 2181

U. T. 59 - 1723

KROJAČNICA

Peter Capuder

se priporoča cenjenim rojakom

Río Bamba 879 — Bs. Aires

Fotografija "LA MODERNA"

Eđina in najbolj poznana fotografija v slovenski koloniji.

NOVOPOROČENI! Najboljši in najtrajnejši spomin je lepa in dobro izdelana povečana slika, ki vam jo napravi fotografija "LA MODERNA". Posebne cene z velikim popustom z ozirom na številno slovensko klientelo. Pošne slike od \$ 5.— dalje ducat. Obiščete nas lahko vsak dan od osmih zvečer, tudi ob sobotah. — Ne pozabiti:

S. Saslavsky
Av. SAN MARTIN 2579
Telefon: 59-0522 Es. Aires

CARIČIN LJUBLJENEC

Zgodovinski roman

Nadaljevanje 24.

Dvajset let je preždel nesrečni Ivan Antonovič v temnici. V vsej tej dobi ni posijal nanj niti žarek solca. V kleti je vladala večna in grozna noč. S stropa celice je visela mala svetilka, ki je razsvetljevala to žalostno podzemeljsko sobo. V celici je bil divan, mali stol, v kotu je stala postelja. V sredi celice pa je stal lesen konj, kar je v polni meri govorilo za duševno razpoloženje nesrečnega Ivana Antonoviča. Bilo je mogoče naviti to malo igračko in jenetnik je jezdil na njej iz kota v kot. Dvajset dolgih let jetništva mu je zatemnilo razum.

In vendar ni bil popolnoma blažen. Telo mu je bilo še precej od porno, kljub temu, da je bila barva lie siva, ker je že toliko let vdihal samo izprijeni podzemski zrak. Lasje so popolnoma osiveli.

In bile so ure v njegovem bednem življenju ko je legla noč na njegov razum. Todaj je izginila vsa njegova moč in kakor pijan je blodil po celici, se valjal po tleh in se igral s svinčeni vojaki ali s konjem. Tedaj je tudi v njegovih najkrucejših stražarjih zatrepetalo sočutje.

Častnikom, ki so ga stražili v celici, je bilo strogo prepovedano pripovedovati mu, kaj se godi po svetu.

Te noči pa je bdel. Sedel je v kotu in igral na gitari otožne melodije.

Za mizo je sedela dvojica častni-

kov ki sta imela službo. Kadila sta, kartala in si na ta način krajšala čas.

Globoka tišina je ležala po stopu, v katerem je ležala carjeva temnica. Vojaki so polegali po stopnicah pred celico.

Tedaj počel zunaj strel. Častniki skočijo in eden izmed njih, Menčikov po imenu, plane k vratom.

Tudi jenetnik se zdrzne, gitara mu zdrsrne iz rok.

"Vendar", spregovori, "vendar — prišli so moji osvoboditelji!"

"Kaj je?" je spraševal Menčikov, zbijajoč na vrata. "Podčastnik, kaj pomeni ta strel?"

In prislonil je uho na vrata, katerih ni idrpl. Po kratkih hipih se obrne k svojemu tovarišu ter mu pošepče razburjen:

"Izdajstvo! Poveljnik ukazuje vojakom, da položijo orožje! Ha, general Boršik, ti si podlež!"

"Kdo ve zakaj general tako dela", gospod, moder je."

"Izdajalec ja!" vzklikne Menčikov. "Tudi on se je zarotil! V tem trenutku začujeta častnika trkanje podčastnika in pojemajoče besede umirajočega.

"Ali si slišal?" šepne Menčikov tovarišu. "Zdaj je treba dokazati, da smo zvesti naši carici!"

Menčikov plane k jenetniku. Ta se je postavil sredi celice poleg stebra, ki je podpiral obok.

Častnik izdere svoj meč in naskoči jenetnika. Tudi on je dvignil gitaro, s katero se je hotel braniti. Ivan Antonovič je bil izredno močan človek, katerega moč je sicer radi dolgoletnega bivanja v ječi zelo oslabila, ki pa so je zdaj, v odločilnem

trenutku spet povrnila.

Posrečen udarec z gitaro pogodi častnikovo sabljo da mu odleti iz rok in se razleti na dva kosa.

"Ubijalec", krikne Ivan Antonovič. "Ti se drzneš dvigniti roke zoper carja? — Ha, podlež, zdaj je prišla ura obračuna! — Na pomoč! — Na pomoč!"

Menčikov je stopil za korak nazaj, ko je videl, da mu je razbita sablja. Ozre se na tovariša, ki se je blede umaknil v kot sobe in zakliče:

"Strahopetec kaj mi nočeš pomagati? Mari me tako podpiraj v izvrševanju caričinega ukaza? — Pojdi sem! Vzemi svoj meč in ga zabodi jenetniku v srce!"

In res njegov tovariš potegne sabljo in se namori proti jenetniku. Menčikov je bil že uverjen, da bo izvršil njegovo povelje, ko tovariš obstane in klone na tla.

"Ne morem, — ne morem umoriti carja! — Raje umrem sam! — No, si sem to sabljo kot pošten vojak in preden me prisiliš, da izvršim ta zločin — jo raje zlomim!"

In pruden je mogel Menčikov preprečiti, pritisne častnik na sabljo na tla, ki se zvije in potem počne. In kos zlomljene sablje, ki bi mu mogel služiti v obrambo vrže pred Ivana Antonoviča.

Ta se skloni in dvigne del sablje, ki bi mu mogel služiti v obrambo. "Hvala ti Bog! Poslal si mi orožje! Po dvajset letih prvo orožje v moji roki!"

"Zadušim te!" kriči Menčikov. "Ne smeš živeti."

In že plane na Ivana Antonoviča. Toda ta ga sprjame s svojim orož-

jem in mu ga zabode v desno ramo.

Zadet od udarca zakriči. Toda rana ni težka. ...Bil je mlad in to ga ni moglo onesposobiti za boj.

Menčikov spet plane nanj, stisne ga nase in že ga je držal v svojem železnem objemu. Polagoma je namerjal svoje roke proti vratu jenetnikovu in za nekaj hipov se mu je posrečilo stisniti njegov vrat.

"Na pomoč!" je stokal Ivan Antonovič. "Zadušil me bo. — Umor. — Na pomoč!"

Vedno močnejše je stiskal Menčikov nesrečnežev vrat. Obraz Ivana Antonoviča je rdel bolj in bolj. Zrak mu je pohajal.

"Milost, — milost!" je hropel nesrečnež. "Bog to bo kaznoval, če umoriš svojega carja!"

Toda zaman. Menčikovo lice se je spačilo od surovosti. In vedno močnejše so oklepali njegovi prsti jenetnikovo vrat. Samo še minuto in car bi bil mrtev.

Ivan Antonovič je klecnil na kolena.

Menčikov se vrže nanj in ga pritisne k tlom.

Tedaj dvigne umirajoči svoje roke k drugemu častniku ter mu reče z zadnjim naporom človeka, ki se bori s smrtjo:

"Če si človek — če je tudi tebe rodila mati — pomagaj mi! Mar ne vidiš, da umiram, zadušil me bo, — a jaz sem tvoj car!"

Častnik je kakor okamenel stal v kotu. Prekrižal je roke na prsih in velike solze so mu lile iz oči. Toda pomagal ni nesrečnca. Pregloboko so se mu vkoreninili pojmi o vojaški pokorščini. Izvršiti ni hotel groznega povelja — toda preprečiti

Veliki zavod

"RAMOS MEJIA"

VENEREAS

ZDRAVNIKI SPECIJALISTI

ANALIZE urina brezplačno. Analize krvi. Popolno moderno zdravljenje. SIFILIS v vseh oblikah. Popolno zdravljenje na podlagi krvne analize (914) KOŽA: Kronični izpahi, mozoljčki. Izpadanje las. Ultravioletni žarki. ZLATO ŽILO: zdravimo brez operacije in bolečin.

SPOLNA ŠIBKOST: Hitra regeneracija po prof. Clearellju.

ZIVČNE BOLEZNI: Nevrastenja, izguba spomina in šibkost.

REVMATIZEM: kila, naduha, gota. Šibkost srca zdravimo po modernem nemškem načinu.

PLJUČA: Kašelj, šibka pljuča.

ZELODEC: upadel, raširjeni, kislina, težka prebava, bruhanje, rane.

ČREVA: colitis, razširjenje, kronična zapeka.

ČRLO, NOS, USESA, vnetje, polipi: brez operacije in bolečin.

Popolno ozdravljenje \$ 30.—

Plačevanje po \$ 5.— na teden.

Naš zavod s svojimi modernimi napravami in z izvrstnimi SPECIJALISTI je edini te vrste v Argentini. — Lečenje zajamčeno. — Ugodno tedensko in mesečno plačevanje.

Plaza Once Rivadavia 3070

Od 9—21 ob nedeljah od 8—12

Pismo primorca iz Madridske fronte

Mariborski tednik „Neodvisnost“ od 6 pr. m. prinaša pismo primorskega emigranta iz Madrida, ki se bojuje kot prostovoljec na strani vlade. Redakcija „Neodvisnost“ se je obrnila s pismom nanj, da bi jim opisal zakaj je odšel v Španijo in kakšni so njegovi vtisi v sedanjih državljanski vojni. Od njega so dobili odgovor, iz katerega posnemamo:

Madrid, januarja 1937. — Sem Primorec in kot tak protifašist. Po odhodu iz Italije brez potnega lista, sem bil nekaj časa v Ljubljani, pa tudi v Zagrebu in drugod po Jugoslaviji, a zaposlitve nisem mogel najti. Iz bede in potepanja me je rešil prijatelj v Franciji, ki me je odpravil v Marsetille, kjer sem moral delati kot pristaniški delavec.

Ko je nastala v Španiji državljanska vojska, je med v Franciji živječimi italijanskimi protifašističnimi emigrant močno završalo. Pojavil se je klic: „Pomagajmo Špancem v boju proti fašizmu!“ Ta klic je dvignil tudi mene, da sem se odločil in javil kot prostovoljec v vrste bojevnikov madridske vlade. Sprašujete me če sem morda komunist? Ne, ampak slovenski nacionalist. Prav zato sem tu. Tistega prepričanja so tudi skoraj brez izjeme vsi slovenski in hrvaški primorski emigranti, ki so z menoj, ali pa kje drugje na dolgi španski državljanski fronti. Nam vsem gre le za boj proti fašizmu, ki nam je uničil eksistenco in nas pognal z rodnega doma v potepanje po tujem svetu.

Primorski Slovenci in Hrvati smo večinoma tu skupaj in tvorimo svojo sicer malo, a neustrašno četo. Zelo veliko je pa italijanskih protifašističnih emigrantov, ki so prišli vsi iz Francije in s katerimi imamo prav dobre in prijateljske stike. Precej je tudi nemških protifašistov, kista več dni iskala priliko, da bi po-

so morali zapustiti svojo domovino. Namčijo, kakor mi svojo. Ker znamo skoraj vsi italijanski in za silo francoski, smo se tudi španščini kmalu prilagodili. Nekateri moji tovariši govore španski že tako dobro, da jih smatrajo kar za pristne Špance. Slovenci imamo menda posebno dar za jezike in prilagoditev v vsakih razmerah.

Ako ostanemo živi in se doma razmere ne spremenijo, bomo najbrže ostali tudi po končani vojski v Španiji. Španci nam obljubljajo, da bomo imeli posebno prednost pri zaposlitvi. Razen tega imamo tu kot svojega zastopnika nekega Slovenca, ki je že dolgo let v Španiji in uživa posebno zaupanje na najvišjih mestih. On zelo skrbi za nas in uživamo radi njegove še poseben ugod. Ta ugod nam je dvignil tudi naš ubogi tovariš Križaj, ki so ga kot letaleca ujeli nacisti in ustrelili, kar gotovo že veste. Njegova smrt nas je vse zelo potrla. Razen njega smo izgubili, kolikor jaz vem, Slovenci še tri tovariše, a več jih je bilo ranjenih.

Poseben dogodek smo doživeli pred enim mesecem, ko so se nam na bojišču vdal trije „francevci“. Ker so španščino le lomili, smo takoj videli, da so Italijani, toda dva od teh „Italijanov“ sta bila Slovenca, Primorca. Ko smo z njimi govorili v italijanščini, je moj tovariš naenkrat zaklel „preklete barabe“ in dva „Italijana“ sta kakor iz sebe skočila k njemu, in spoznali smo se.

Saj si sami lahko predstavljate, kakšno veselje je potem nastalo za nas in za njih. Povedala sta, da sta bila v Abesiniji, od koder so ju že poslali domov, a po dveh tednih sta morala zopet v doma in bila sta odposlana kot „prostovoljca“ Francu na pomoč. S tovarišem Italijanom kista več dni iskala priliko, da bi po-

IZ UPRAVNISTVA

F. G., Patagonia. — Naročnino smo prejeli v redu. Hvala! — Pravite, da je tam v Patagoniji dovolj dela in da tudi plača ni slaba, samo Slovenci da ne pridejo tja, kot bi se bali podnebja ali mora drugod zaslužijo več. Kot so nam razmere znane, je med našimi rojaki zelo malo ali pa nič brezposelnosti, samo plače imajo nekateri zelo slabe. Vsekakor bi bilo dobro in naši nasebni v splošno korist, če bi si rojaki medsebojno pomagali s tem, da bi potom S. L. obveščali, kje je kako boljše delo. Pa med Slovenci je še vedno preveč zavisti in vsak gleda le preveč zase, kako se njegovemu bližnjemu godi, ga pa prav malo ali nič ne briga. Sprejmite najlepše pozdrave!

M. M., Berazategui. — Ker nismo imeli Vašega prilika pravilno zapisanega, je prišel Koledar nekemu drugemu, ki ga ni naročil. Oprostite. Sedaj smo Vam poslali drugega. Pozdrav Vaši družini!

M. M. F., Chile. — Čudna je vaša logika: List se Vam dopade, pa ga iz vzrokov, ki se jih Vam ne zdi primerne navajati, odklanjate?! Sicer pa — kakor želite. In bodite pozdravljeni.

J. G., Isla Noel. — Vaša naročnina je poravnana do konca februarja 1938. Pozdrav!

J. M., Mesto. — Polletno naročnino smo prejeli v redu. Hvala! Pozdrav!

V. Z., Puerto Diamante. — Naročnino imate plačano do konca septembra 1937. Mi imamo Vaš naslov v redu in tudi list odpošiljamo. Če želite zgubljene številke, Vam jih pošljemo. Pozdrav!

T. S., Jujuy. — Vaša zaostala naročnina N. L. stane do konca leta 1936 \$ 8. Zelo lepo in pošteno bi bilo, da bi tudi drugi sledili Vašemu zgledu ter poravnali zaostalo naročnino. Da ste nam zdravi!

E. M. L., B. Aires. — Če ste res tako naudušen Slovenec in ste, kot pišete, šele po devetem letu vibanja v Argen-

begnila na našo stran, in nazadnje se jima je to tudi rcos posrečilo. Sedaj sta oba v naši četi. Pozdravite vse naše rojake, primorske emigrante v Jugoslaviji!

CERKVENI VESTNIK

14. marca maša na Avellanedi, večernice na Paternalu.

21. marca maša na Paternalu za rajno Marijo Penko, večernice na Avellanedi.

19. marca je god sv. Jožefa. Slovenske službe božje ta dan ne bo. Na Veliko noč bo sv. maša ob 8. na Avellanedi, ob 10. na Paternalu. Tudi v Rosariju bo maša za naše ljudi ob 10. Večernice pop. ob 4. na Paternalu.

Iz Montevidea sporoča g. Doktorič, da ima za sedaj vsako nedeljo versko radio uro. Eno nedeljo s slovensko, eno s hrvaško božjo besedo.

Prilika za slovensko spoved je vsak dan od pol 8. do pol 9. ure dop. v cerkvi sv. Antona (Casares 2780) v spovednici pri prižnici. V ponedeljek, torek, četrtek in soboto tudi zvečer po 6. uri.

Vsak dan, razen veliki teden tudi, v cerkvi duh. doma (Condarco 545) vhod v cerkev iz ulice Avellaneda 2685. In sicer od 7. do 8. ure zjutraj, vsak dan, v soboto zvečer in v nedeljo do 8. ure.

Tudi ob priliki slovenske službe božje kjer je; pred in po službi božji dopoldne in popoldne.

Hladnik Janez

tini zvedel, da izhajajo tukaj slovenski listi, ko ste kupil eno številko Slovenskega lista, ter ste bili naravnost presenečeni in naudušeni obnem, da imamo Slovenci tak list v tujini, tedaj pač pričakujemo, da Vas bomo kmalu šteli med zveste naročnike našega lista. Pisali ste nam v španščini, na koncu pisma smo videli, da tudi slovensko še znate; zato nam drugokrat kar slovensko pišite. Sprejmite naše pozdrave!

F. C., Salta. — Naročnino prejeli v redu. Hvala. Pozdrav!

J. N., Misiones. — Skupno naročnino za Slovenski list in koledarje smo v redu prejeli. Najlepše pozdrave vsem!

M. B., Rosario. — Naročnino prejeli. Hvala. Pozdrav Vam in Vaši družini!

F. K., Florida. — Za Koledar prejeli v redu in smo ga Vam tudi že odposlali. Upamo, da ste prejeli. Pozdrav.

PREBITAJ!

Pošlji en peso in znamko za deset ctv. pa dobiš v nekaj dnevih lep izdeljenski koledar z raznimi navodili ter povestmi in slikami iz domovine.

Ker je prešla mejo v Jugoslavijo brez potnega lista, da bi si poiskala delo, je bila obsojena na 9 mesecev zapora in 3000 lir kazni Ema Lutman, stara 34 let iz Št. Petra pri Gorici.

V Gorici je umrl znani profesor Eugen Simonetti zadet od kapi. Bil je fašist od leta 1921 in znan kot skrajno sovražnik našim ljudem.

EXPRESO "GORIZIA"

Najstarejši prevozno podjetje za mesto in na vse strani dežele. Zmerne cene in solidna postrežba

FRANC LOJK

Calle VILLAROELO 1476
Vidua Dorrego 900

U. T. 54 Darwin 5172 in 2094

V DAR DOBITE

na vsakih 6 slik, ki stanejo od 3—6 \$, lepo sliko v barvah.

Atelje MARKO RAD
Odpri tudi ob nedeljah.
Atelje MARKO RADALJ
Facundo Quiroga 1275 in 1407
DOCK SUD

Slovenski restavrant

Edino slovensko zbirališče na Avellanedi — Lepi prostori — Postrežba točna — Cene zmerne Vsako nedeljo ples

Se priporoča lastnik

KAROL TERPLAN

Chacabuco 501 — Avellaneda

vo. Z brzmejno boleštno je gledal v mrtvi obraz.

„Torej smo se zaman borili za te, Ivan Antonovič“, vzklikne. „Revna lesena vrata so delila tvoje osvoboditelje od tvojih morilcev. Katarina se veseli, odini pravi naš car pa je mrtev!“

Jezzen se obrne proti častnikoma. „Vi dva sta ga umorila. Uničila sta nado Rusije! Vi, plačanci lažne carice priznajte krivdo, če niste podli strahopetci!“

Menčikov se ponosno vzravna. Prezirljivo se nasmehne, pljune pred Mirovičem in pravi:

„Da jaz sem ga zadavil s svojima rokama. Storiš sem to, ker sem pošten vojak in ne podlež kot ste vi.“

„Tedad v peklo s teboj!“ mu besno zakriči Mirovič.

Prsti se dotaknejo samokresa strel počti in Menčikov se zgredi, zadet v čelo.

Polkovnik Brankov skoči v istem trenutku k drugemu častniku in ga prebode s svojim mečem.

„Umiram nedolžen!“ zastoka častnik. „Branil sem carja — nisem ga umoril!“

Grobna tišina. Trije mrtveci so ležali v ozki celici. Tedaj se Mirovič, ki se je prvi zopet osvestil, obrne k svojim tovarišem:

„Izgubljenega je mnogo, toda ne vse! Ivan Antonovič ne more več na carski prestol. Toda tudi kot mrtvec bo Katarini nevaren. Pomagajte mi, da odnesemo mrtveca. Ponesti ga hočemo po petrograjskih ulicah in kjerkoli bo videl narod blede, izmučeno lice, se bo zbiral v tisočih in zarotil se bo, da mašuje to smrt.“

Ha, to je osveta! Katarina je mar-

sikoga uničila zdaj pa bo mrlič uničil Katarino!“

„Izvrstna misel!“ zakliče Voroncov in dvigne mrtvega carja kakor otroka v svoje naročje.

Mirovič stopi predenj, za njim pa se uvrsti Brankov. Na stopnicah niso srečali žive duše. Niti generala Boršika, niti vojakov. Bili pa so preveč vznemirjeni, da bi pripisovali temu kako posebno važnost.

Prišli so do generalovega stanoovanja, šli skozenj in pohiteli na dvorišče.

Ko je pogledal Mirovič skozi okno na dvorišče, je zakričal. Strašna slika se je nudila njegovim očem.

Danilo se je in v polmraku je spoznal Mirovič med mrtvimi kozaki tudi mrtva trupla svojih tovarišev.

Beseda mu je umrla na ustih. Voroncov je hotel dalje, toda pred njim se pojavijo vojaki s puškami in v trenutku so bili obkoljeni od granadirjev, nek častnik pa stopi pred nje in zakliče z močnim glasom:

„Vi ste moj ujetnik, poročnik Mirovič! Predajte mi sabljo. Če boste skušali pobegniti, vas dam ustreliti!“

Mirovič zatrepeta — verjeti ni mogel svojim očem.

„Aleksander Potemkin! Čarščin ljubimec. Torej smo izdani. Izgubljeni smo!“

„Da, izgubljeni ste, poročnik Mirovič!“ odgovori Potemkin brez porgljivosti, skoro žalostno. „Bojim se, da gre za vašo glavo. — Vojaki, zvežite tega človeka!“

Vojaki so se vrgli nanj in ga zvezali z vrvmi.

V istem trenutku počti strel. Nihče izmed vojakov ni streljal.

— Poročnik Brankov si je nameril samokres na čelo in sprožil. Ustrelil se je sam.

„Blagor tebi prijatelj Brankov!“ vzklikne Mirovič trgajoč svoje vezi. „Ognil si se mukam, katere bom moral pretrpeti jaz.“

„In zdaj tega tu!“ reče Potemkin in pokaže na Voroncova, katerega obraza še ni videl in ga torej še ni spoznal. „Odvzemite mu mrtveca in zvežite ga!“

„Da, zvežite me!“ reče Voroncov. „Vrzite me v ječo, sit sem življenja, sit te blaznice ki jo imenujete svet!“

— Tu leži mrtvi car! — Kakor si zdaj ti mrtvo telo tako bo mrtva tudi Katarina. —

„Ustrelite tega predrzneža!“ zapove general Boršik.

Še preden je moglo vojaštvo izvršiti dano povelje, zakliče Potemkin, ki je po glasu spoznal starega Voroncova:

„Ne streljajte! Da se mi nihče ne drzne! — Peter Voroncov, mar si ti tudi zarotnik? O Bog, kako težko nalogo imam!“

Potemkin stopi k njemu, ki je stal mirno kakor kip.

„Peter Voroncov!“ pravi general major. „Ujeti ste v imenu carice. Toda ne, nočem se še odločiti o vaši usodi. — Mogoče ste samo slučajno zašli v družbo zarotnikov. — Kaj ne, prišli ste sem, da ubijete Ivana Antonoviča preje, preden ga osvobode zarotniki? — To ste že preje javili carici? — Govorite starec, ko vam gre za vaše življenje!“

„Poznaš me, Aleksander Potemkin“, odgovori rezko Voroncov, „in

veš dobro, da nisem izdajalec in lažnjivec. Kakor je Bog v nebesih, nisem izdal svojih tovarišev — bil sem celo vodja zarotnikov. Jaz sem za vse odgovoren — in nihče drugi.“

— Dol Katarina, lažna carica! Dol njen ljubimec, podlež Potemkin!“

Potemkin je trepetal da je komaj držal svojo sabljo. Zatisnil je oči, bilo mu je, kakor da ga požira zemlja, potem je dejal:

„Starec je zblaznel. Zvežite ga in vrzite ga v ječo!“

„Izborno, generalmajor Potemkin!“ je kričal smeja se starec. „Tako ste mi všeč! Upropastili ste mojo Elizabeto, zakaj bi še deda ne vrgli v temnico? — Prorokujem vam sijajno bodočnost! Eden najbogatejših in najzlahtnejših ljudi v Rusiji boste! Toda spremljalo vas bo prokletstvo prevaranega dekleta do konca vašega življenja!“

Vojaki so planili na stareca ter mu zamašili usta. Potemkin se je vzravna. Bil je blede.

„General Boršik“, poreče „tudi vi ste moj jetnik. S tem prenehate biti poveljniki te trdnjave. O nadaljni vaši usodi bo odločilo vojno sodišče. Poveljstvo naj za zdaj prevzame najstarejši častnik.“

Truplo Ivana Antonoviča naj odnesejo v isto celico, kjer je bilo doslej. Poročnika Matuško naj tekono ene ure ustrelje. Oba še živa zarotnika bodo odpravili moji vojaki v Petropavlovsko trdnjavo. In zdaj, vojaki zakličemo: Živelo njeno veličanstvo, carica Katarina!“

„Živela Katarina Velika!“ so vpi-li vojaki, na tleh pa je ležalo s krvjo in zemljo zamazano truplo Ivana Antonoviča, pravega carja Rusije.

Aleksander Potemkin je odšel iz trdnjave. Toda odhajal ni kot zmagovalce, temveč kot človek, katerega se je dotaknila hladna roka usode sredi njegove sreče.

Potemkin je napravil Katarini veliko uslugo. In ta mu bo prinesla novih časti in bo utrdila zaupanje Katarine.

Zamišljen je jezdil na čelu svojih vojakov proti Petrogradu.

28. POGLAVJE

Orlov in hetman.

Medtem, ko je Aleksander Potemkin užival sadove svoje zmage nad zarotniki, ki se je šibil pod pezo počaščenj odlikovanj in bogastva, medtem se je grof Orlov še vedno boril na daljnem vzhodu s Tatari.

Vboju s Tatari ni dosegel niti najmanjšega uspeha. Slednji so se znali izogniti vsaki večji bitki. Velika ruska vojska pred njimi ni imela nikdar miru, toda, ko je Orlov zbral vojsko, da odločno potolče sovražnika tedaj ni bilo Tatarov. Izginili so.

Poleg tega je Orlovu zelo primanjkovalo vojske, hrane, in streliva.

Govorilo se je, da so Tatari vtihotapili v ruski tabor nekoliko bolnikov obolelih na kugi, da bi se ta grozna bolezen razpasla tudi v ruski vojski. In res je razsajala ta bolezen v ruskem taboru.

Razumljivo je, da Orlov ni bil torej v razpoloženju, ki bi bilo prijateljsko napram Katarini.

(Nadaljevanje)